The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXVI | Kaina 3c | Chicago, Ill., Pirmadienis, Balandžio-April 3 d., 1939 | No. 78

University of Illinois Library (gr.)

Vokietija Yra Pasiruošusi Kariauti

BET VOKIEČIAI NENORI PULTI KITUS ŽMONES — SAKO HITLERIS

Įspėjo lenkus, kad jie gali nudegti pirštus

WILHELMSHAVEN, Vokietija, bal. 2. — Nuleidžiant į vandenį Vokietijos naują 35,000 tonų karo laivą — Admiral von Tirpitz — pereitą šeštadienį Adolfas Hitleris pasakė svarbią kalbą. Tarp ko kita jis pareiškė:

"Vokietija dabar yra pakankamai stipri. Jeigu tektų išbandyti galią, tai pasirodytų, jogei Vokietijos žmonės yra prisiruošę dėti visas pastangas. Vokietijos draugai pasilieka draugais. Jie žygiuos kartu su vokiečiais bet kokiose sąlygose ir bet kuriuo laiku."

Keliais atvėjais Britanijos premjeras Chamberlain ir J. Valstijų prezidentas Roosevelt yra pareiškę, jogei pasauliui tenka svarstyti klausimas, ar vokiečiai nasimoja dominuoti pasaulį. Hitleris kategoriškai paneigė nuožiurą. Jis akcentavo:

"Musų Vokietija nenori pulti kitus žmones be atodairos. Mes norime, kad kiti nekliudytų musų (left alone). Mes nenorime karo su kitais žmonėmis, bet mes nepriimsime jokio svetimos šalies valstybininko diktavimų."

Kalbėdamas apie Lenkiją, Hitleris įspėjo ją: "Kas nori imti kaštanus iš ugnies kitiems, tas gali tikėtis, kad nudegs pirštus."

Šitą pastabą lenkams Hitleris padarė ryšium su Britanijos ir Francuzijos pastangomis suorganizuoti stiprų valstybių bloką, kurs sulaikytų Vokietijos ekspansiją. Į tą bloką norima įtraukti ir Lenkiją.

Kalbėdamas apie ginklavimąsi Hitleris pasakė: "Jei kiti nori ginkluotis, aš sakau štai ką: "jie nenukamuos manęs. Aš esu nusitaręs ir toliau žygiuoti tuo keliu pirmyn."

Hitleris kalbėjo Wilhelmshaven skvėre. Jo kalbos pasiklausyti ir ceremonijų pažiurėti buvo susirinkusi apie 100,000 žmonių minia. Hitlerio kalbą numatyta transliuoti per radiją užsieniams. Tačiau nepasakius jam ne 100 žodžių, transliavimas buvo nutrauktas. Žymiai vėliau Hitlerio kalba transliuota Vokietijos gyventojams per radiją iš rekordo. Kodėl jo kalbos transliavimas tapo nutrauktas, iš karto patenkinančio atsakymo neduota.

ŽIEMOS SPORTAS LIETUVOJE. — Pastaraisiais laikais Lietuvoje labai plinta ir žiemos sportas. Nors čia nėra didelių kalnų, bet yra daug kalvų bei kalnelių, kur tikras malonumas pašliužininkams ir be rizikos nusisukti sprandą... Vaizdelyje matome atkakliuosius pašliužininkus, uoliai išnaudojančius sniegingą laikotarpį. VDV foto

Lenkija spaudžia lietuvius ir latvius

Reikalauja, kad lietuviai ir latviai padėtų atremti vokiečius

RIGA, Latvija, bal. 2. — Lenkija iš naujo pradėjo spausti Lietuvą ir Latviją. Reikalauja, kad jos išsižadėtų neutralumo ir pasirašytų draugingumo sutartis su Lenkija. Šiokios sutartys sustiprintų lenkų pozicija jos kovoje su Vokietija.

Sakoma, Kaunas pasiduodąs Lenkijos spaudimui, ir Lietuvos pasiuntinys tapęs įgaliotas pradėti derybas sutarčiai padaryti. Latvija nenorinti nusilenkti ir todėl Latvijos santykiai su Lenkija labai pablogėjo. Lenkija sako, kad šįmet ji neleis savo darbininkams važiuoti į Latviją laukų darbo dirbti.

KOMUNISTAI PRAKIŠO AUTOMOBILIŲ UNIJOS KONVENCIJOJE

VIETOJ 5 BUS RENKAMAS TIK VIENAS UNIJOS VICEPREZIDENTAS

CLEVELAND, Ohio, bal. 2. — Nuo pat automobilių darbininkų unijos (C.I.O. šalininkų) konvencijos pradžios ėjo kova dėl vadovaujančių unijoj vietų.

Komunistai ir jų šalininkai dėjo pastangas, kad butų renkami penki unijos viceprezidentai. Jie sutiko, kad prezidentu butų išrinktas gan konservatyvus laikinasai prezidentas Thomas. Tačiau jie tikėjosi, kad vice prezidentų vietos teks arba jiems, komunistams, arba jų šalininkams.

Delegatų tarpe pasirodė stipri nuotaika prieš komunistų užmačias. Vadovaujamį socialisto Walter Reuterio delegatai pasipriešino, ir galų gale komunistai sutiko, kad butų renkamas tik vienas viceprezidentas.

PERSEKIOJIMAI PRASIDĖJO ISPANIJOJ

MADRIDAS, Ispanija, bal. 2. — Pagal proklamaciją, kurią Ispanijos nacionalistai išleido užėmę Madridą ir kuri paskelbė karo stovį, visas bylas iškeltas lojalistams spęs karo teismai.

Jau pereitą ketvirtadienį tapo nuteistas mirti Alcazar Monte. Nacionalistai skaito jį atsakingu dėl gen. Ochoa mirties.

Mirties bausmė paskirta ir Abeliui Aparicio Sanchez, kurs karo metu buvo narys komiteto kovojusio gen. Franco šalininkų šnipinėjimą.

Areštuotas Julian Besteiro. Jis per visą karą nedalyvavo valdžioje. Tik Negriną nuvertus įėjo Madrido Apgynimo Tarybon, kuri ir vedė su sukilėliais derybas dėl Madrido pasidavimo. Tačiau jis draugiškas su lojalistais ir todėl areštuotas. Karo teismas išspręs jo bylą į keletą dienų.

Buvusiems lojalistams karei viams įsakyta atvykti į koncentracijos stovyklas. Jei pas kuriuos lojalistus bus rasta ginklų arba eksploduojančios medžiagos, tai jiems gręsia mirties bausmė.

TRUMPOS ŽINIOS IŠ VISUR

● **MASKVA, Sovietų Rusija, bal. 2. — Sovietų Rusija ir Japonija sekmadienį pasirašė sutartį dėl žuvavimo teisių tolimųjų rytų Rusijos vandenyse. Sutartis likvidavo ilgą rusų ir japonų ginčą, kurs tarpais grumojo išsivystyti į ginkluotą konfliktą.**

: : — : :

● **BURGOS, Ispanija, bal. 2. — Ispanijos nacionalistų vyriausybė sustabdė mokėjimą skolų, kurias buvo užtraukusi respublikos valdžia.**

: : — : :

● **MASKVA, Sovietų Rusija, bal. 2. — Sovietų Rusija vis dar šaltai žiuri į Britanijos prižadus suteikti lenkams pagalbos, jeigu juos užpultų Hitleris.**

: : — : :

● **BALTIMORE, Md., bal. 2. — Amerikos Kemikų Draugija paskelbė, kad tapo išrasta nauja stipri eksploduojanti medžiaga, kurią galima padaryti iš cro, naturalaus gaso ir garo.**

Atakuoja Nacionalią Darbo Santykių Tarybą

WASHINGTON, D. C., bal. 2. — Konservatyvųs Jungt. Valstijų kongreso nariai — demokratai ir republikonai — sudarė koaliciją, kuri reikalauja ištirti Nacionalios Darbo Santykių Tarybos darbuotę.

Tyrinėjimo reikalaujama tuo sumetimu, kad jį darant bus progos perstatyti Darbo Tarybą nepalankioje šviesoje.

Naujosios Dalybos šalininkai ir šiek tiek liberalesni kongresmanai yra priešingi tyrinėjimui.

J. Valstijų biznieriai prieš Darbo Santykių Aktą

WASHINGTON, D. C., bal. 2. — Greta kitų, prieš Nacionalį Darbo Santykių Aktą išėjo United States Chamber of Commerce, kurių vadai pasižymi ypatingu konservatyvumu. Jungt. Valstijų Prekybos Rumai nori pakeisti Darbo Santykių Aktą šitokia prasme: 1 — leisti samdytojams atsišaukti į Darbo Tarybą su prašymu paskelbti darbininkų atstovų rinkimus įmonėse; 2 — apsaugoti žodžio laisvę darbininkų ir samdytojų santykiuose; 3 — uždrausti iš bet kur paeinančią prievartą; 4 — leisti darbininkus atstovauti tik tiems asmenims, kurie dirba kartu, vienoje su atstovaujamais įmonėje; 5 — panaikinti uždarytos šapos nuostatus; 6 — palikti Darbo Santykių Tarybai galią tyrinėti skundus, o dabartines jos juridines teises pavesti teismams ar kuriai kitai agentijai.

Jeigu kongresas išpildytų Jungt. Valstijų Prekybos Rumų norus, tai iš Nacionalio Darbo Santykių Akto nieko neliktų, o Darbo Tarybos veikla netektų daug vertės.

Neperšaujamas stiklas apsaugojo Hitlerį

BERLYNAS, Vokietija, bal. 2. — Pereitą šeštadienį Hitleris kalbėjo per radiją. Jį apsaugojo neperšaujamas stiklas (bullet proof). Naciai aiškina, kad stiklas apsaugojęs Hitlerio krutinę nuo vėjo putimo, nors diena pasitaikė išimtinai graži ir oras švelnus. Todėl kalbama, kad stiklas apsaugojęs Hitlerio krutinę ne nuo vėjo, bet greičiau nuo kulkų.

ORAS

Chicagai ir apielinkei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Daugiausia apsiniaukę; vėsu; saulė teka 5:31 v. r., leidžiasi 6:16 v. v.

Britanijos biudžetas pasieksiąs $6,375,000,000

LONDONAS, Anglija, bal. 2. — **Numatoma, kad Didžiosios Britanijos 1939 metų biudžetas pasieksiąs $6,375,000,000 sumą. Tai bus didžiausias taikos metais biudžetas Britanijos istorijoj.**

Hitleris turėsiąs pilvo skaudėjimą dėl čekų

NEW YORK, N. Y., bal. 2. — Jan Masaryk, buvęs Čeko-Slovakijos pasiuntinys Londone, vykdamas iš Jungt. Valstijų į Europą spaudos atstovams pareiškė, kad Hitleris, prarijęs Čeko-Slovakiją, turės didelį pilvo skaudėjimą, nes 6,000,000 čekų yra labiausia nesuviršikinami pasaulyje žmonės.

Įvyko Belgijos rinkimai sekmadienį

BRUSSELS, Belgija, bal. 2. — Sekmadienį įvyko Belgijos parlamento rinkimai. Trys svarbiausios šalies partijos vedė rinkimų vajų obalsiu: "Vieninga ir nedalinama su patvaria valdžia Belgija."

Taip pačios Belgijos gyventojai, kaip užsieniai tikisi pastebėti iš rinkimų davinių ženklus, ar šalis kripsta fašistinių, ar demokratinių valstybių pusėn.

J. V. pasirašė sutartį su Turkija

WASHINGTON, D. C., bal. 2. — Jungt. Valstijos ir Turkija pereitos savaitės gale pasirašė prekybos sutartį.

J. Valstijos pripažino nacionalistų režimą Ispanijoj

WASHINGTON, D. C., bal. 2. — Valstybės departamento sekretorius, Cordell Hull, paskelbė šeštadienį, kad jis pasiuntė Ispanijos nacionalistų užsienių reikalų ministeriui Burgose notą. Jungt. Valstijų nota sako, kad ji pripažįsta gen. Franco režimą ir kad Jungt. Valstijos yra pasiruošusios užmegsti diplomatinius santykius su Ispanija.

Jungt. Valstijos artimoj ateity paskirs ambasadorių Ispanijai.

Tuo pačiu laiku, kai sekretorius Hull painformavo spaudą apie nacionalistų režimo pripažinimą, prez. Rooseveltas išleido proklamaciją, kuri nuima embargo (draudmę) ginklams į Ispaniją gabenti, paskelbtą gegužio 1 d. 1937 m.

Kalba apie 7 valstybių konferenciją

ROMA, Italija, bal. 2. — Fašistų spauda praneša, kad artimoj ateity įvyks Mussolinio ir Goeringo pasitarimas. Diplomatiniuose rateliuose Romoje taipgi kalbama, kad gali įvykti septynių valstybių konferencija. Tos septynios valstybės esančios Italija, Vokietija, Lenkija, Britanija, Francuzija, Vengrija ir Rumunija.

Lenkai puola vokiečių valdininkus

BERLYNAS, Vokietija, bal. 2. — Vokietijos žinių agentija DNB praneša, kad Teschen apygardoje buvo užpulti ir sunkiai sužeisti du vokiečių konsulato samdiniai kai jie ėjo namo iš darbo. Ta pati žinių agentija sako, kad lenkai skaudžiai sumušė Karwin miestely vokietį, spaustuvės savininką. Vokietis buvęs sumuštas todėl, kad kalbėjo vokiškai.

Rukai trukdo laivininkystei

KLAIPĖDA. — Šiuo metu ties Klaipėdos uostu Baltijos jurą yra užgulusi tirštoka migla, kuri trukdo navigaciją. Dėl tos priežasties pavėlavo į Klaipėdos uostą įplaukti ir kai kurie laivai.

Areštavo nacių vadus Argentinoje

BUENOS AIRES, Argentina, bal. 2. — Argentinos valdžia areštavo tulą skaičių vokiečių, nacių šalininkų, jų tarpe buvusį Vokietijos atašė Argentinoje, Alfredą Mullerį. Kitas žymus areštuotas vokietis yra Victor Schuckert, viršininkas stambių Vokietijos interesų pietų Amerikoje.

Areštai padaryti kai Argentinos valdžia konfiskavo Mullerio laišką su pranešimu Vokietijos naciams, jogei Argentinos naciai planuoja užgriebti Patagonijos provinciją ir aneksuoti ją Vokietijai. Tame pačiame laiške buvo išdėstyti argumentai tikslu pagrįsti Vokietijos reikalavimą Patagonijos.

Nacių planus sugadino tulas Heinrich Jurges, kurs sakosi praeity tarnavęs sekretorium pas Joseph Goebbelsą, Vokietijos propagandos ministerį. Jurges gyvena Argentinoje ir paskutiniuoju laiku naciai jau tris kartus sunkiai sumušė jį. Jurgesą dabar saugo Argentinos valdžia.

Popiežius sveikina generolą Franco

BURGOS, Ispanija, bal. 2. — Popiežius Pijus XII pereitą šeštadienį pasiuntė Ispanijos nacionalistų vadui, generolui Franco, telegramą sveikinančią jį su laimėjimu civilio karo. Popiežiaus telegrama sako:

"Mes išreiškėme padėką Dievui dėl katalikų pergalios, kurios buvo trokštama."

Vokietijos darbininkai priešinasi naciams

WASHINGTON, D. C., bal. 2. — Gaunami Washingtono valdžios konfidencialiai pranešimai sako, kad Vokietijos aukštai kvalifikuotų darbininkų (skilled labor) pasipriešinimas nacių vyriausybei didėja. Skaičius sabotažo aktų auga. Darbininkai nepatenkinti regimentacija, kuone kareiviška disciplina. Darbininkų priešingumas gali pakrikdyti nacių planus Vokietijos pramonei plėsti.

PASIŲSKIT GIMINĖMS
Lietuvon
PINIGINĘ DOVANĄ
Velykoms

Siunčiame Paštu ir Telegrama už prieinamą kainą. Siuntėjui pristatome kvitą su gavėjo parašu.

Ant pareikalavimo išsiunčiame pasiuntimo kvitas ir pinigų pasiuntimo ratas.

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Hendrik Willem van Loon Vertė J. L-tis

Kur emigruoti?

(Antra dalis)

(Tęsinys)

Bet kur? Tai yra klausimas. Britų Indija yra taip tirštai apgyventa, kad žmonėms jau trūksta duonos. Tą patį galima pasakyti apie Kiniją, kurioje trūksta vietų mirusių palaidojimui.

Čia kai kas gal pasakys žinąs kitą patogią vietą. Dar yra didelė Madagaskaro sala. Deja, devyni milionai šios salos gyventojų jau ir taip sunkiai beįstengia gyvenimą pasidaryti, o apie naujų ateivių priėmimą jie nenori nė kalbėti. Francuzai su šios salos gyventojais jau turėjo nemažai kivirčų, todėl masinė imigracija butų sutikta naujais sukilimais. Tokios spekuliacijos francuzai nieku budu nesutiktų daryti. Madagaskaro salą mums taip pat tenka nubraukti nuo numatomų prieglaudai vietų sąrašo.

Iš čia mes persikeliame per Mozambiko kanalą ir pasiekiame Afriką. Tokiai didelei teritorijai, kaip Tanganyika, kvadratinei myliai neišpuola nė porą gyventojų. Kitos didelės teritorijos yra Angola ir pietvakarinė Afrika. Šias dvi teritorijas kadaise valdė vokiečiai, o dabar jos valdomos Pietų Afrikos Sąjungos. Vietos čia pakanka, bet aš vėl norim pakartoti žodžius, kuriuos pasakiau pradžioje šio straipsnio: "Atsimink, mano brangus pone, kad kolonizacija dabar yra profesija, ir tai sunki". Miesto gyventojai šiuose tyruose turi mažiau progų rasti pasisekimą nei kitur paleisti New Yorko gatvėse pekiniečiai. Lietaus statistikas ir klimato sąlygas čia neverta minėti ligi mes sužinosime mirimų ratą dėl miego ligos, žiaurių krokodilių įkandimo ir kitokių gyvunų, kurių čia pilna ir kurie trukdo visokį žmogaus darbą.

Ar visa tai, kas iki šiol pasakyta, neskamba liudnai? Taip yra. Musų pasauly padėtis yra pakankamai prasta, idant galima butų ją dar labiau bloginti steigiant civilizuotas kolonijas tokiose vietose, kur reikalingas didelis skaičius metų prisirengimui apsaugoti gemiamų vaikų gyvybes.

Kas norėtų šį klausimą nuodugniau nagrinėti, aš patarių skaityti Boer'io sėdybų istoriją Pietų Afrikoje. Tenai aprašoma trijų šimtų metų nepaliaujama kova, kuri iki šiol dar nėra baigta. Didelis skaičius buvusių nepriklausomų ukininkų Pietų Afrikoje iki šiol dar tebėra elgėtomis. Nežiurint to, kad moterys ir vaikai pavergta darbui, kad jie aukauja savo sveikatą ir gyvybes, bet pats pikčiausias žmogaus priešas — nemielaširdingos trofikų džiunglės — dar nenukovotos.

Tačiau koki gali buti išeitis? Ar pasirinkti Palestiną, kur stipri policijos jėga saugo žmones, kad jie negriebtų vieni kitiems už gerklių? Ar pasirinkti Alaską, kur net parinkti imigrantai pasirodė bejėgiais esą panešti kančias ir priversti buvo grįžti namo? Į tai negaliu atsakyti. Praeitųjų penkių šimtų metų istorija (kolonizacijos era) mus mokina, jogei gamta šiais atvejais nesiduoda skubinimui. Bet koks pasimojimas prieš gamtos įstatymus yra iš anksto nustatytas nepasisekimas.

Ant popierio yra šimtai tukstančių kvadratinių mylių žemės, kuri kada nors bus civilizacijos nugalėta. Tam, pasiekti reikės daug desėtkų metų pašvęsti moksliškiems planams ir pastangoms. Tas pastangas seks nepaliaujami nepasisekimai ir kančios. Skubi akcija ir dirbtinos pastangos prievartą paskubinti baltojo žmogaus progreso šuolius skersai musų planetą yra tiesioginis lindimas į nelaimę. Ar pastarųjų dvidešimt penkių metų baltojo žmogaus elgesys su kitų kraštų gyventojais užtikrina jam pasisekimą apgyvendinti visas žemės kamuolio vietas? Į tai mums geriausiai galėtų atsakyti japoniečiai, kiniečiai, malajiečiai ir skubiai atbundančios Indijos ir Afrikos masės. Tas atsakymas mums nebutų malonus, nes jis skambėtų maždaug taip:

"Visos žemėlapy numatomos vietos neabejojamai tinka kolonizavimui. Bet nuo dabar mes tas vietas rezervuojame sau. Jųs turėjote progų, bet prażiopsojote jas. Vakarų demokratijų žlugimas ir autokratijų įsigalėjimas įrodė mums modernines Europos įgimtą silpnybę. Nuo dabar Azija priklauso azijatams, Afrika afrikonams. Jųs išmokinot mus šaušyti. Dabar mes pavartosime savo mokslą pasiuntimui jusų ten, iš kur jųs atėjot, ir pastatysime iškabą: 'Tegul baltasis žmogus čia nesikreipia!'"

Jųs veikiausia pasakysite, kad aš perdedu! Aš patarių pastudijuoti Japonijos ir Indijos spaudą. Iš jos galima suprasti, kad visos kalbos apie suteikimą negyvenamų teritorijų baltiesiems pabėgėliams pasidarė akademiška problema. Savo nepaliaujamais kivirčais baltieji visiškai prarado pasitikėjimą. Jie gali jaustis esą laimingi pasilaikydami tai, ką ligi šiol turėjo.

(Galas)

Betty Cook Grieve iš Evanston, Ill., kurią nacių slaptoji policija areštavo Prahoje ir kamantinėjo penkioliką valandų.

Iš Lietuvos

Laidotuvėms, o ne gydymui

ALYTUS. — Ne tik miestę, bet ir apylinkėse dabar ištisos šeimos serga gripu. Kaimuos gripas padaro liudnesnių pasekmių, kaip mieste, nes miesčionys ne tiek prietaringi ir ne taip skaitosi su pragyvenimo išgalėmis.

Teko susitikti tėvus (kaimiečius), palaidojusius 10 metų vaiką. Jie apklausti, kodėl nesikrejpė į gydytoją pareiškė, kad jei jie butų pinigus išleidę gydymui ir butų nepadėję, tai už ką butų mirusiam užpirkę mišias? Taip pat nusiskundė, kad ir antras vaikas gulįs mirties patale, tačiau gydyti nerizikuoją — abejoją, kad be Dievo valios daktaras nepadės ir jei numirtų, reiktų paskutinę karvę išvesti palaidojimo išlaidoms.

Pažangesniems žmonėms iš taip fanatiškai galvojančių galvų tokias mintis reikia blaškyti. Be to, kunigams mažiau pasiturinčius nereiktų spausti dėl pinigų, nes dėl to ne vienas be laiko nuvaromas į kapus.

Arkliavagis ketverius metus negalės arklių vogti

KAUNAS. — Kovo 2 d. Kauno apyg. teismas sprendė recidivisto arkliavagio Jono Jakubėno baudž. bylą.

Jakubėnas arklį pavogė ir davė savo bičiulei Aleksandrai Čiurpinikovaitei, kad parduotų, ką toji ir padarė.

Apyg. teismas Jakubėną nubaudė 4 metais sunk. darbų, o Čiurpinikovaitę vienu mėn. papr. kalėjimo.

PAMOKOS
Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Pilietybės
Knygvedystės
Stenografijos
(Gregg Shorthand)
MOKSLO LAIKAS:
Nuo 9 iš ryto iki 3 po pietų, ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Amerikos Lietuvių Mokykla
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

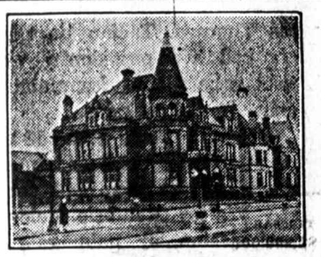

MICHIGAN AVE. KLINIKAS
3254 S. Michigan Av.
Pilnas Medikalis patarnavimas su pagalba laboratorijos ir X-Ray. Gydymas be vaistų, su pagalba moderniškų pagerintų išradimų. Reikalui esant vaistus duodame už žemą kainą.
MES GYDOM VYRŲ IR MOTERŲ LIGAS
Taipgi—Artritis, Rheumatism, kraujo ligas, odos ligas, tonsilus, pilvo ligas, piles ir kitokias. Pilnas jusų sveikatos patikrinimas už $1.50.
Valandos nuo 9 ryto iki 8:30 vakare.
MICHIGAN AVENUE CLINIC
3254 So. Michigan Ave. tel. Calumet 4178
Kudikių klinikas dykai kas šeštadienį 10:00 iki 1:00 P. M.

Taupyk-
saugioje įstaigoje

MOKAME 4%
• Užtikrink savo indėliams tikrą apsaugą ir pelną.
• Čia VISŲ INDĖLIAI APDRAUSTI IKI— $5,000.00
TAUPYK IR SKOLINKIS
LITHUANIAN BUILDING, LOAN & SAVINGS ASS'N.
(NAUJIENŲ SPULKA)
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas.
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj tiktai pagal susitarimą.
Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th Street
kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse
Klausykite musų Lietuvių radio programų šeštadienio vakarais 7 val. vakare iš W. H. F. C. stoties (1420 K.)—Franšizuota P. BALTIMIERAS.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir naktį.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE
P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARDS 1419
I. J. ZOLP Phone Yards 0781
1646 West 46th Street Yards 0782
S. P. MAŽEIKA Yards 1139
3319 Lituanica Avenue Yards 1138
LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270
ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue Phone Yards 4908
ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109
J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Yards 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107.

Ofiso Tel. Virginia 0036.
Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8 val. vakaro
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos—9—10 A. M.
Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. Emelia J. Giryotas
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
8 South Michigan Avenue.
Tel. Franklin 8484
Valandos: Kasdien nuo 1—4 v. p. p.
Rezidencija 1436 So. 48th Ct., Cicero
Valandos: 7 iki 9 vakaro.
Antrad. ir Penktadieniais
Tel. CICERO 3453 W.

Tel. Pullman 7235
Res. Pullman 0263
OFISO VAL.: 9-12;1-5; 7-9
Ketv. 9-12
Dr. A. W. Jacobs
DENTISTAS
10758 So. Michigan Avenue
Chicago, Illinois

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330.
Namų telefonas Brunswick 0597

Office and Res. Phone Calumet 7472
Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.
DR. ST. NAIKELIS
Physician and Surgeon
3261 So. Halsted Street

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 0994.
Antrad., Ketvirtad., Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. Lafayette 3650

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: Prospect 1930

Tel. Yards 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Tel. Yards 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

Kiti Lietuviai Daktarai
DR. P. J. BEINAR
(BEINARAUSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted St.
Tel. Went. 1612 — Res. Yards 3955
Ofiso val.: 2-4 pp. ir 7-9 vak. Ser. ir nedėlioj pagal sutartį.

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3295
Dr. Susanna Slakis
Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos—1—4 po pietų, 7—8 vak. išskyrus seredomis ir subatomis

KITATAUČIAI

Telefonas Fairfax 4024.
Dr. J. M. Finnegan
DENTISTAS
VALANDOS: 9—12, 6—9. Trečiadienį 9—12.
1344 East 63rd St.
CHICAGO, ILL.

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 31 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880.

Telefonas YARDS 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 2400

Jos. C. Urkov, M. D.
VEIDO CHIRURGAS
Praktikuoja plastinę chirurgiją ir odos iškraipymų gydymą.
59 E. MADISON ST., Chicago, Ill.
Suite 2008 Mallers Bldg.
Telefonas STATE 7792

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818.
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—pagal sutartį.

JOSEPH J. GRISH
LIETUVIS ADVOKATAS
Telephone: Yards 1001.
4631 SO. ASHLAND AVENUE
Res. 6515 So. Rockwell St.
Telephone: Republic 9723.

Joseph V. Mockus
ADVOKATAS
Chicago, Illinois
1664 W. Madison St.
Telefonas MONROE 0701
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230.
Ofiso Tel. CENTRAL 1824.
Namų Tel.—Hyde Park 3395.

Telefonas CICERO 3548.
BENNY NAURICH
ATTORNEY AT LAW
Valandos: 6:00—8:30 P. M. ir susitarus.
1339 So. 48th Court
CICERO, ILL.

Remkite Tuos Biznierius, kurie Garsinasi "NAUJIENOSE"

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
20 Metų Sukakties Minėjimo Ženklelius
GALI GAUTI
NAUJIENOSE
KAINA 25 CENTAI
•
Pelnas eina LIETUVOS AERO KLIUBO NAUDAI.

:-: PITTSBURGH'O NAUJIENOS :-:

PITTSBURGHO LIETUVIŲ MITINGAS DĖL KLAIPĖDOS PRARADIMO

S. S. PITTSBURGH, Pa. — Kovo 26 d. tarpininkaujant Lietuvių Vaizbos Butui buvo ir Pittsburghe surengtas protesto mitingas dėl praradimo Klaipėdos. Pittsburgho lietuviai pareiškė savo protestą prieš Hitlerio plėšikiškus žingsnius.

Mitingas buvo nutartas rengti ant greitųjų, tik penktadienio vakarą, t. y. kovo 24 d. Komitetas buvo sudarytas iš P. Pivarono, P. Dargio, A. Paleckio, kun. J. Misiaus, kun. A. Jurgučio, kun. M. Kazėno ir adv. Edwardo A. Schultzo.

Kalbėtojai buvo numatyti: Povilas Dargis, kun. Jonas Misius, adv. Edw. A. Schultzas ir iš Lietuvos neseniai atvykęs Lietuvos armijos kapitonas Antanas Petruškevičius.

Mitingas buvo nutartas rengti Lietuvių Piliečių svetainėje, ir buvo garsinama apie mitingo rengimą bažnyčiose ir per lietuvišką Povilo Dargio vedamą radio programą iš stoties W.W.S.W.

Publikos prisirinko pilnutė Lietuvių Piliečių svetainė. Mitingą atidarė ir tvarką vedė P. Pivaronas. Pirmiausia buvo pristatytas Povilas Dargis kalbėti. Jisai labai nuosekliai apibudino Klaipėdos istoriją.

Dargis papasakojo kaip prieš 700 metų kryžiokų ordinas buvo pavergęs Klaipėdos kraštą Trumpais ruožais apibudino kaip Lietuva buvo Klaipėdą atgavusi. Suglaustoje formoje supažindino klasytojus su visais istoriniais faktais, kurie liečia Klaipėdos kraštą.

Antruoju kalbėtoju buvo kun. J. Misius. Jisai pareiškė, kad kažin ar jisai galėsiąs daug ką pasakyti po tokios Dargio turiningos kalbos, bet vistiek pasakė. Kad nors tiek Vilnius, tiek Klaipėda esą iš Lietuvos išplėšti, bet jie vis vien Lietuvai priklauso. Padarė palyginimą: esą, jei vagis pabogtų automobilių, tai tas dar nereiškia, kad automobilis jau priklauso vagiui, o ne jo savininkui.

Pasak kun. Misiaus pasaulio politikai, kurie toleruoja plėšikiškus darbus neturi jokios sąžinės, ir jisai (kun. Misius) neduotų už jų sąžinę nė sudilusio cento. Pridurė jis, kad šiais laikais pasaulyje viešpatauja jėga, o ne tiesa.

Aplamai paėmus, kunigas Misius pasakė neblogą kalbą, nors faktais ir nebuvo perdaug turtinga.

Trečiuoju kalbėjo adv. Schultzas. Jisai kalbėjo angliškai. Smerkė didžiąsias demokratines valstybes, kad jos neužsistoja už mažas tautas ir duoda įsigalėti plėšikiškiems diktatoriams.

Paskutiniu kalbėtoju buvo kapitonas Petruškevičius. Jisai gerėjosi Amerikos lietuvių sutartinu darbu Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės labui. Bet kalbėdamas apie Klaipėdą, tai, tur but, kaip svečias iš Lietuvos ir gal bijodamasis užsitraukti Hitlerio rustybę, nemінėjo Hitlerio nė vardo.

Advokatas Schultzas perskaitė anglų kalba rezoliuciją, kuri buvo pasiųsta valstybės departamento sekretoriui Hull bei Anglijos ir Francuzijos ambasadoriams į Washington, D. C.

Kun. Jurgutis perskaitė telegramą, kuri buvo pasiųsta į Lietuvą kaipo užuojauta Lietuvos žmonėms. Tuo mitingas ir baigėsi. —Reporteris

To The Honorable Cardell Hull
Secretary of State
Department of State
Washington, D. C.

To The Honorable, The Ambassador of Great Britain
To The United States
Washington, D. C.

To The Honorable, The Ambassador of France
to The United States
Washington, D. C.

RESOLUTION

WHEREAS, American-Lithuanians, Citizens and Residents of Western Pennsylvania, have been poignantly grieved by the alleged agreement entered into between the Governments of Lithuania and Germany, to the effect that the District of Memel (Klaipėda) is to be, hereafter, a part of the Third Reich, and no longer a part of Lithuania; and

WHEREAS, In manifestation of their deep sorrow and resentment, they assembled at the Lithuanian Citizens' Hall, Pittsburgh, Pennsylvania, to make protestation against the method used in forcing the said alleged agreement; and

WHEREAS, From the manifestation aforesaid, there arose a unanimous feeling which inspired and demanded expression in a Resolution;

THEREFORE, BE IT RESOLVED:

THAT the supposed voluntary cession of the above mentioned Territory of Lithuania is a transparently-veiled act of agression by the German Nation against a small, peaceful, and comparatively powerless Country, and that said act is a new violation of International Treaties entered into and pledges given, solemnly and in good faith, by the German Government, not only to Lithuania but to all the World; ;

THAT said act has given rise to the unanimous attitude among all Americans of Lithuanian Extraction and, particularly, among **those who live in Western Pennsylvania,** that our voices should be raised in indignant protest against such ruthless coercion of Our Motherland by Nazi Germany.

BE IT FURTHER RESOLVED:

THAT we respectfully appeal to YOUR EXCELLENCY, as well as to the GOVERNMENTS OF GREAT BRITAIN AND OF FRANCE, and trust that you will use every possible influence to help Lithuania protect her territorial integrity and Independence at this critical moment of her national existence.

COMMITTEE PRO HAC VICE:
Rev. John Misius,
Peter L. Pivaronas,
Rev. Magnus J. Kazėnas,
Adolph Paleckis,
Rev. A. J. Jurgutis,
Paul Dargis
Edward K. Schultz,
1803 Law & Finance Bldg.
Pittsburgh, Pennsylvania.

UŽUOJAUTOS ŽODIS BROLIAMS IR SESUTĖMS LIETUVOJE

Didelį širdies skausmą pergyvena šiandien lietuvių tauta.

Žiauriu budu padaryta tėvų žemės amputacija sukrėtė mus visus. Nuožmią momento realybę gyliai atjaučia kiekvienas Vytauto ainis.

Liudesio valandoje Pittsburgho ir apylinkės lietuviai reiškia savo broliams ir sesutėms anapus vandenyno gilią užuojautą.

Bukite stiprųs dvasioje ir vieningi savo tarpe.

MITINGO KOMITETAS:
Kun. Jonas Misius,
Kun. A. Jurgutis,
Petras L. Pivaronas,
Adolpas Paleckis,
Kun. Magnus Kazenas,
Povilas Dargis.

ALBINAS LAZAUSKAS PASKIRTAS PITTS. COACH PAGELBININKU

SLA 90 kuopos narys, Albinas Lazauskas, kuris yra pasižymėjęs Pittsburgho universiteto futbolo lošikas ir birželio mėnesį baigs universitete kuno kulturos mokslą, šiomis dienomis liko paskirtas Pittsburgho universiteto footbolo treniruotojo pagelbininku.

Tas, žinoma, suteikia daug garbės ne tik musų Al Lazauskui, bet aplamai visiems lietuviams.

Linkime kukliam Al. Lazauskui geriausio pasisekimo naujame jo darbe.

PER 25 METUS SU NAUJIENOMS

(Biskis prisiminimų)

(Tęsinys iš pereito numerio)

Beieškodamas daugiau lietuvių toje didžiulėje minioje, išgirstu dar pora moterų ir vieną vyrą lietuviškai kalbant. Prieinu prie jų ir imu teirautis, kur lietuviai gyvena, nes buvau nusitaręs eiti per lietuvių stubas ir tokiu budu daugiau patirti, kas iš lietuvių yra žuvę šioje eksplozijoj. Pasirodė, kad minioje vaikščioją lietuviai mažai ką težino, kas yra nukentėję.

Moteris man paduoda kelių namų numerius, kur lietuviai gyvena, ir aš leidžiuosi ieškoti jų. Surandu vieną namą, kur keli maži vaikučiai žaidžia lauke. Išrodo, kad visai nieko nejaučia ir neturi jokio supratimo apie nelaimę. Pradedu jų klausinėt, kur jų mama, kur namiškiai. Vaikučiai visai ramiai pasakoja, kad jų mama yra išvažiavus į Danorą pas graborių pažiurėti savo "burdingieriaus", o tėvas dar nėra parėjęs iš mainų.

Paklausiu vaikučių, ar jie nežino, kur daugiau lietuvių gyvena. Taip, jie žino ir pasisiulo man parodyti jų gyvenamas vietas. Vaikučiams vadovaujant einu daugiau lietuvių stubų ieškoti. Daugelyje vietų randame duris užrakintas ir nieko namie nėra. Vienoje vietoje randame vien mažus verkiančius vaikučius, paliktus namie ir besiskundžiančius, kad jų mama nepareina.

Einame prie vienos lietuviškos stubos. Girdžiu, kad lietuviškai dainuoja. Išrodo lyg vestuvių pokylis. Na tai, manau sau, čionai iš tų linksmų lietuvių tikrai daug sužinosiu. Prieįęs arčiau prie tos stubos pamačiau atidaras duris. Keli vyrai atsikimšę bačkutę geria alų ir linksminasi. Matyti, džiaugiasi, kad gyvi išliko. O jie gyvi išliko todėl, kad buvo linksmi. Ir tai labai paprastu budu: tai laikais budavo tokių angliakasių, kurie gavę "pedę" mylėdavo gerai pasilinksminti, atseit, išsigerti. Ir tas besilinksminimas tol tęsdavosi, kol budavo pėdė pragerta. Jie neidavo nė į darbą. Arba kartais ir nueidavo prie kasyklų, bet jei tik bosai pastebėdavo, kad dar iš vakarykščios dienos nėra išsipagirioję, ati neleisdavo į kasyklas ir siųsdavo namo.

Dėl tos priežasties ir tie musų linksmieji tautiečiai išliko gyvi ir dėlei to didžiuojasi, kad jie girti buvo ir nėjo į darbą. Įėjęs į stubą pradėjau teirautis kas iš lietuvių yra kasyklose žuvę, norėdamas sužinoti žuvusiųjų vardus pavardes, iš kur jie yra kilę, kaip seniai šioje šalyje ir taip toliau. Vienas vyras buvo pradėjęs man pasakoti, kas yra žuvę iš jam žinomų lietuvių ir aš pradėjau visa tai užsirašyti kaipo korespondentas. Kitas vyras pamatęs, kad aš užsirašau kas man yra pasakojama, tuojau manęs drąsiai užklausė, kam man tas viskas yra reikalinga. Aš jam aiškinu, kad tai dėl laikraščių.

"A, dėl laikraščių, gal koks šliuptarnis, bedievis tu esi, gal ir apie mus tu nori parašyti. Aš tau parodysiu, tu nedaverka".

Pradėjo man grumoti vienas augalotas vyras. Žinoma, aš žiurėjau ar toli durys yra, ir buvau pasirengęs nešdintis, jei tik bučiau pamatęs, kad jau puola mane mušti. Bet nieko tokio baisaus neatsitiko. Kiti vyrai šiaip taip sudraudė smarkuolį ir man pasisekė iš vienos moteries sužinoti, kad šioje "pečėjoje" (angliakasių kaimelius taip vadina patys angliakasiai) yra lietuvių krautuvė. Ji man patarė kreiptis tenai, kur busią galima daugiau ką sužinoti.

Einu ieškoti tos krautuvės pagal tos moteries nurodymą. Atrandu krautuvę. Viduje kelios moterys su krautuvės darbininke ar savininke diskusuoja apie žuvusius angliakasius, — kas iš jų buvo "velykinę" atlikęs, kas ne, kas ėjo į bažnyčią, kas ne. Aš stoviu tik ir klausausi. O tos moterys manęs nepažindamos ir manydamos kad, gal but, aš ne lietuvis visai nesivaržo diskusuodamos. Palaukęs gerą valandą, pasiklausęs "diskusijų", pradedu teirautis krautuvės darbininkės ir kitų moterų apie žuvusius angliakasius. Jos man suteikė gana daug reikalingų informacijų.

Jau saulutė sukosi į vakarų pusę ir laikas grįžti namo, o aš dar nieko nebuvau valgęs. Traukiu vėl atgal per tuos pačius kalnus ir tais pačiais keliais linkui gatvekario linijos, kuria buvau atvažiavęs.

Pasiekęs gatvekario liniją, pačiupinėjęs savo pinigus (buvo likę tik 35 centai iš dolerio) susigriebiau, kad jų nepakaks kelionei. Tad nutariau eiti pėkščias į Pittsburghą. Pasiekęs Pittsburghą, buvau nusitaręs traukiniu vykti į Bridgeville.

(Bus daugiau)

—S. Bakanas

LIETUVIŲ VAIZBOS BUTO BANKIETAS PAGERBIMUI KAPITONO PETRUŠKEVIČIAUS

PITTSBURGH, Po. — Kovo 28 d. Lietuvių Vaizbos Butas surengė puošniam William Penn viešbutyje bankietą neseniai iš Lietuvos atvykusiam kapitonui Antanui Petruškevičiui pagerbti.

Svečių ir viešnių bankiete dalyvavo apie 80. Viskas buvo prirengta su skoniu ir tinkamai. Šio bankieto rengimu daugiausia rupinosi Charles K. Pikelis kaipo rengimo komisijos pirmininkas.

Po skanios vakarienės buvo ir prakalbų programa. Bankieto programą atidarė Vaizbos Buto pirmininkas P. Pivaronas. Po trumpos savo įžanginės kalbos pristatė programos tvarką vesti adv. Schultzą, kuris pradėdamas programą pirmiausia pareiškė, kad kviesiąs visus svečius ir viešnias tarti po kelis žodžius. Esą, kalbėtojas galįs kalbėti ne ilgiau kaip po vieną minutę laiko.

Kun. Misius ir kun. Jurgutis ilgiau kalbėjo kaip po vieną minutę, o kiti, žinoma, nekalbėjo nė minutės.

Paskutinis kalbėjo pats svečias kapitonas Petruškevičius. Jisai savo kalboje pareiškė, kad ne tik jis, bet ir kiti Lietuvos kariai yra pasiryžę mirti dėl Lietuvos nepriklausomybės.

Svečiui buvo įteikta graži dovana — laikrodėlis nuo Lietuvos Vaizbos Buto.

Bankiete buvo graži ir draugiška nuotaika.

—●—

SLA 195 kuopa rengia balių balandžio 22 d. Lietuvių Piliečių svetainėje S.S. dalyje. Tame paliuje bus įvesdinami naujį SL Anariai, prirašyti laike šio pažangos vajaus.

—Reporteris

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
POCAHONTAS Mine Run (Screened) Tonas $7.50
Perkant 5 Tonus ar Daugiau
BLACK BAN Tonas
Perkant toną ar daugiau $9.50

VYNAI Velykiniai GĖRIMAI
Wexberg's Linki Jums Linksmų Švenčių

ALUS — Bohemian OLD STYLE LAGER — Velykų pietums 12 unc. steinies 24 butelių keisai ..... $1.09 — Dykai Pristatymas

VYNAS — PORT ir MUSCATEL — Grynas Kalifornijos vynas pilno siprumo ir sendintas. ½ gal. 65c. — $1.23 Galionas

DEGTINĖS — KENTUCKY SEAL — 90 Proof. Tikrai bus didžiai mėgiamas kaipo straight ar maišymui. Ši degtinė yra 2 metų senumo. — .98 Kvorta

BRANDY — Gryna Kalifornijos Brandy. Švelni ir lengvi su turtingu vynuogiu aromu. 90 Proof. — $1.10 Penktadalis

WEXBERG'S
1908 So. Halsted St. Tel. CANAL 4738

Cleans 6 Rooms of Woodwork for 10¢
HRH Paint-Cleaner
..Thoroughly ..Easily ..Safely
Less than 1¢ a Gallon
A 10c Package contains 15 tablespoons. You need only one tablespoonful for a gallon of Cleaner.
WOODWORK VENETIAN BLINDS PAINTED WALLS

● Vienas pilnas šaukštas į galioną vandens padarys skiedinį, kuriuo nuvalysi malevotą ar varnišuotą medžio darbą . . . Venecijos Užlaidas . . . ir malevotas sienas. Reikia tik suvilginti skarą ar skurlį skiediniu ir trinti medžio darbą ar užlaidas. Džiusta bevalant.
Taupyk Laiką ir Energiją
Namų valymas NĖRA sunkus darbas, kada leidi HRH *darbą atlikti.* Tai pajėgus valymo daiktas. Volkano pelenai tuojau va'o labiausia įdžiuvusius purvus ir atnaujina visokiam medžio darbui ir malevotam paviršiui žibėjimą.
Ne eksperimentuokite!
Nebandę valytojai gali padaryti dagiau žalos negu gero. Saugokitės—užsitikrinkite HRH. Per 48 metus jis užlaikė milionus namų sveikais be žymių švariai.
Pradėkit Šiandien!
Nupirkit HRH savo grosernėj, vaistinėj, geležies, malevų ar departmentinėj krautuvėse. VALYK LENGVIAUSIU, GREIČIAUSIU BUDU . . . Su HRH.
ABSORENE MFG. COMPANY
ST. LOUIS, MISSOURI

Spausdinam
PLAKATUS, BILIETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

EGG $6.00
NUT $6.00
BIG LUMP $6.00
MINE RUN $5.75
SCREENINGS $5.00
PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENĄ IR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

4192 S. ARCHER AVENUE
(North East Corner Archer and Sacramento Ave.)
Phone LAFAYETTE 0461
United States Government priežiuroje ir kiekvienai ypatai pinigai apdrausti iki $5,000.00
Išmokėjom už padėtus pinigus 4%
Duodam Paskolas ant 1-mų Morgičių
Safety Deposit Dežutes Galima Pasirenduoti
Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vak. Seredom nuo 9 iki 12 dieną, Subatom nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro.
STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION of CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH President
HELEN KUCHINSKAS, Sec.

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
iš Stoties
W. G. E. S.
Kasdien nuo 8:30 v. ryte iki 9:15 v.
Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
$5.00 per year in Canada
$5.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill. under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui .75
Chicagoj per išnešiotojus:
Viena kopija 3c
Savaitei 18c
Mėnesiui 75c
Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj, paštu: (Atpiginta)
Metams $5.00
Pusei metų 2.75
Trims mėnesiams 1.50
Dviem mėnesiams 1.00
Vienam mėnesiui .75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose
Metams $8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Nepaprasta kombinacija

Washingtone kai kurie demokratai pradėjo agituoti, kad 1940 metų rinkimams butų statomi kandidatu į prezidentus Garner, o į vice-prezidentus La Guardia.

Dabartinis vice-prezidentas Garner yra laikomas konservatorium. Daug kartų buvo girdėt, kad jisai vadovauja kongreso opozicijai prieš Naująją Dalybą. Jisai priešinosi daugiausia Roosevelto "išlaidumui" ir jo "flirtavimui" su kai kuriomis darbininkų judėjimo sekcijomis. Bet reikia pripažinti, kad Garner rėmė prezidentą visoje eilėje svarbių sumanymų — mokesčių, nepaprastos galios administracijai, biznio reguliavimo ir valdžios įstaigų perorganizavimo.

New Yorko mėras La Guardia yra pagarsėjęs, kaip kairių pažvalgų žmogus, beveik socialistas. Tačiau net ir La Guardios priešai pripažįsta, kad jisai yra gabus administratorius. New Yorko miesto reikalus jisai tvarko labai gabiai ir teisingai.

Nors tuodu vyru labai skiriasi savo budu ir pažvalgomis, bet juodu yra geri draugai. Kiekvieną kartą, kai La Guardia atsilanko Washingtone, jisai užeina pas Garnerį pasimatyt ir pasikalbėt.

Garnerio įtaka demokratų partijoje yra labai didelė. Jeigu jisai norės, tai partijos konvencija La Guardią įdės į savo kandidatų sąrašą.

Gen. Franco keršija

Laimėjęs su italų ir vokiečių pagalba pilietinį karą Ispanijoje, gen. Franco areštuoja šimtais tukstančių civilius respublikos gynėjus. Žymesnieji lojalistų vadai yra atiduodami karo teismui.

Respublikos kareivius, kurie pasidavė frankistams, pergalėtojai verčia dirbti, kaip nusikaltėlius, pasmerktus sunkiems darbams. Buvo pranešta, kad Franco ketina pavartoti 600,000 kalinių "Ispanijos atstatymui".

Tas fašistinių valdžių pastumdėlis, matyt, yra žemos dvasios žmogus, jeigu jisai šitaip keršija nugalėtiems savo priešams. Tokiomis priemonėmis pastovios taikos Ispanijoje jisai nesugrąžins.

APŽVALGA

NAUJASIS POPIEŽIUS GERINASI FAŠISTAMS

Daugelis liberalų džiaugėsi, kai nauju popiežium buvo išrinktas kardinolas Pacelli, buvęs Pijaus XI valstybės sekretorius. Jie tikėjosi, kad jisai kovos prieš fašizmą ir hitlerizmą. Bet tie liberalai jau pradeda nusivilti.

Vienas pirmųjų naujo popiežiaus politikos aktų buvo entuziastiškas pasveikinimas gen. Franco pergalės Ispanijoje. Per "Osservatore Romano" popiežius išreiškė džiaugsmą, kad ta pergalė reiškia "neįkainuojamą moralinę ir politinę paramą Europai". O tuo tarpu visi mato, kad moralinę ir politinę paramą iš tos frankistų pergalės Ispanijoje gavo Italijos juodmarškiniai ir Vokietijos naciai.

Fašistuojąs kunigas Coughlin sako, kad naujasis popiežius esąs "populiarus Vokietijoje".

SOVIETŲ AMBASADORIUS DAR VIS BERLYNE

Š. Amerikos Jungtinės Valstijos, Didžioji Britanija ir Francuzija, protestuodamos prieš Čekoslovakijos pagrobimą, atšaukė iš Berlyno savo ambasadorius. Bet sovietų ambasadorius dar vis tebėra Berlyne ir Hitlerio ambasadorius tebėra Maskvoje.

Kodėl gi sovietų Rusija neparodo nė tiek griežtumo prieš hitleriškas agresijas, kiek kapitalistinės valstybės?

Žodžiais Maskva "kovoja" prieš nacius labai smarkiai ir bara Chamberlainą už nuolaidumą Hitleriui. Bet darbais ji atsilieka net nuo Chamberlaino.

DĖL NAUJOS LIETUVOS VYRIAUSYBĖS

Brooklyniškė "Amerika" rašo:

"Čia tenka atvirai pasakyti, kad nauja vyriausybė visame krašte ir lietuvių išeivijoje turėtų susilaukti plačiausio pritarimo. Tai jau labai didelis bandymas sudaryti tikros tautinės vienybės vyriausybę, kuri atsiremtų tautos dauguma, kuri naudotųsi valstybės daugumos pasitikėjimu. Lietuviai, pagaliau, gal atras kelią į artimesnį tarpusavį sugyvenimą. Jei kiltų karas nepriklausomybei ginti, karo lauke turėtų bendrai kovoti ir katalikas, ir liaudininkas, ir tautininkas, ir socialistas, tai kodėl nuolatiniame apsigynimo darbe vieniems buti išskirtais, atstumtais, antraeiliais piliečiais? Ir dirbti, ir gyventi, ir kovoti, ir mirti lietuvis turi drauge su savo broliu lietuviu!"

Tai protingi žodžiai.

Mes irgi žiurime į tą "vieningo darbo vyriausybės" sudarymą, kaip į stambų žingsnį teigiama kryptim, — nors socialdemokratai į vyriausybę neįėjo, ir kabinete perdaug svorio turi kariuomenės atstovai. Butų geriau, kad armija laikytųsi nuošaliai nuo politikos.

Dabartinė vyriausybė yra pereinamojo laikotarpio vyriausybė. Kai bus laipsniškai likviduotos totalitarinio režimo liekanos (o mes tikimės, kad naujoji vyriausybė prie to eis), tai aiškiau pasireikš atskirų visuomenės sluoksnių nusistatymas ir galės but padarytas pastovesnis susitarimas tarpe įvairių srovių. Kolkas stambieji partijų lyderiai, matyt, nenorėjo stoti valdžios priešakyje.

NAUJA ABEJONĖ

Penktadienį Anglijos premjeras Chamberlain pareiškė atstovų bute, kad Anglija kartu su Francuzija yra pasiryžusios ginti Lenkiją nuo Hitlerio. Bet šeštadienį Londono "Times" apipylė šaltu vandeniu tuos optimistus, kuriuose ta Chamberlaino kalba sužadino viltį, kad didžiausios demokratijos, galų gale, pasiryžo rudąjį Vokietijos diktatorių suvaldyti.

Redakcijos straipsny "Times" aiškina, kad Britanija pasižadėjo ginti Lenkijos "nepriklausomybę", o ne jos neliečiamybę. Tai reiškia, kad anglai neis kariauti, jeigu Hitleris norės tiktai atplėšti nuo Lenkijos dalį teritorijos, o ne ją visą sunaikinti arba pavergti. Toliau tas Anglijos konservatorių organas sako:

"Tenka sutikti su tuo, kad Vokietija neišvengiamai pataps galingiausia valstybe kontinente."

Jeigu taip mano dabartinė Anglijos valdžia (o "Times" neretai išreiškia jos nusistatymą), tai vargiai galima tikėtis, kad ji stengsis užkirsti naciams kelią į Dancigą arba "lenkų koridorių".

Margumynai

Motorizacijos Pažanga Lietuvoje

Įvairios automašinos, kaip susisiekimo priemonės, šiais laikais turi didelį reikšmę krašto ekonominiam ir kulturiniam gyvenime, o taip pat ir saugumui. Todėl visuose kulturinguose kraštuose kreipiama daug dėmesio motorizacijai. Kai kur statomi specialus keliai (autostrados) autosusisiekimui. Kitur gerinami paprastieji plentai ir sauskeliai, lengvinamas automašinų įsigijimas ir jų naudojimas.

Lietuva ir motorizacijos srityje daro gana žymią pažangą. Čia paduoti skaičiai pavaizduoja, kaip Lietuvoje auga autosusisiekimas per paskutinį penkmetį.

Lengvųjų automobilių, autobusų, sunkvežimių ir motociklų 1934-1938 metais buvo šitiek:

Met.	Leng. aut.	sunk.	moto. aut.	c.
1934	1256	282	336	1127
1935	1319	302	322	1157
1936	1354	284	393	1169
1937	1783	319	596	1382
1938	2301	333	789	1589

Matome, kad per šį penkmetį žymiai pakilo lengvųjų automobilių ir sunkvežimių skaičiai. Bendrai, motorizacijos pažanga šiems laikams nėra pakankama. Todėl atitinkamos įstaigos dupinasi priemonėmis automobilizmo pažangai paspartinti.

Vokiečiai Lietuvoje

Kiek vokiečių gyvena Lietuvoje. — Vokiečių gimnazija Kaune. — Nesusipratimai. — Berlyno remiami vokiečiai pradėjo statyti ypatingus reikalavimus.—Naciai priskaito Lietuvoje net 40,000 vokiečių. — Kitus smaugia, o sau reikalauja nepaprastų privilegijų. — Kur vokiečiai gyventų, jie visvien turi buti hitlerišk0s Vokietijos valdomi.

(Mūsų specialaus korespondento Lietuvoje)

(Tęsinys)

Bet Europos didžioji spauda net neužsimena apie tą lietuvių mažumą, kuri Vokietijos prieglobstyje gyvena ir jokių savo kulturinių teisių neturi, bet yra užguita ir paniekinta.

Jei tenykščiai lietuviai bent kokių tautiniai kulturinių teisių išdrįstų pareikalauti, tuoj atsidurtų kalėjime.

Tai tokia teisybė.

Įdomu ir tai, kad Lietuvos vokiečiai kaip tik tuo metu iškėlė savo reikalavimus, kai Klaipėdos klausimas paaštrėjo, tai yra ne kas kita, kaip noras Berlyno savo politinę įtaką sustiprinti ne vien tik Klaipėdos krašte, bet visoje Lietuvoje. Kitaip tarus, Vokietija siekia Lietuvą padaryti visišku jos vasalu.

O dabar kaip tik geras laikas tokių tikslų siekti, nes Europa iš viso pro pirštus žiuri į Vokietijos visus darbus.

Europos kai kurios didžiosios valstybės savo reikalų egoistiniuose interesuose paskendę visai tyli, iki jų gyvybinei interesai nėra paliesti. Tai labai žliba politika, politika tik tos dienos, tai dienai nusiraminimui ir šiokios politikos vedamos tos valstybės leidžia Vokietijos įtakai stiprėti tarp mažesnių valstybių.

Jau ir dabar Vokietija tyčiojasi iš tų valstybių. Štai kad ir Ispanijos įvykiai vaizdžiai tai parodo.

Čekoslovakija, Vengrija jau stena pajutę Vokietijos leteną, bet tos valstybės užtarėjų neturi.

Balkanų valstybėse taip pat Vokietijos įtaka žymiai sustiprėjo.

Dabar Vokietija savo politikos svorį meta į Lietuvą.

O kad įrodyti, kad Lietuva jiems rupi, turi sudaryti Lietuvoje gausingą vokiečių mažumą, kuri lietuvių persekiojama yra. Kitu metu iš Lietuvos vokiečių reikalavimų butų tik galima gražiai pasijuokti, nes neturint kompaktiniai gyvenančių vokiečių kaip galima jų visus reikalavimus tenkinti. Bet dabar padėtis visai kitokia.

Lietuvos vokiečiai pasijutę turį stiprų užtarėją gali visokius šposus krėsti.

Jie gali paneigti visokią gyventojų statistiką ir įrodinėti, kad Lietuvoje vokiečių esama net kelios dešimtys tukstančių. Tai Lietuva be Klaipėdos krašto dar susilaukia kitų savo naminių bėdų, pavidale vokiečių mažumos.

Žinoma, butų galima visus vokiečių reikalavimus patenkinti tiek, kiek tie reikalavimai liečia grynai jų tautos kulturinius klausimus. Bet čia ne tame dalykas. Jie siekia žymiai daugiau, kurie jau išeina iš valstybės interesų ribų.

Jie reikalauja politiniai ideologiniai taip tvarkytis, kaip jie nori. O šioji jų ideologija aiškiai sako, kad vokiečius gali valdyti ir tvarkyti tik Vokietija, žinoma, hitleriška Vokietija. Tai yra kitaip tarus, leisti Lietuvoje platinti svetimos valstybės ideologiją, leisti jiems skleisti propagandą, kad Lietuva turėtų Vokietijai priklausyti. Juk ir Klaipėdos naciai atvirai sakė, kad jie esamą padėtį tik laikinai kenčia ir laukia tos dienos, kada vėl priklausysią Vokietijai. Nors Klaipėdos naciai jau viską turėjo, ką tik jie norėjo. Į jų vidaus reikalus jau niekas nesikišo.

Jau visose lietuvių mokyklose įbruko tik vokiečių kalbą, o lietuvių visai išgujo, nors ir išimtinai lietuvių vaikai tose mokyklose mokosi.

Šiokių, o ne kitokių tikslų siekia dabar ir Lietuvoje vokiečių pravadyriai. Tai vis tokie reiškiniai, kurie lygiai nieko gero nežada. O visam tam rimtos atsparos veik iš niekur nematyti. Veik neabejotinai galima tvirtinti, kad Vokietijos politika Europoje įsigali. Jei dar eina kalbos, tai tik tokios derybos kaip grobiu pasidalinti. Visos tos didžiosios valstybės buržuazijos akulų tvarkomos žiuri tik savo reikalų ir, jei ką gali, tai mažųjų valstybių interesų sąskaiton tenkina. Tokiu grobiu pirmoje eilėje virto Austrija, vėliau kulturinga ir galinga gerai organizuota Čekoslovakija, dabar jau dalinasi Ispanijos likučiais. Viena viltis, gal tie grobuoniai besidalindami pigiai įgijamu lobiu tarp savęs susipeš.

Prancuzijoje, Anglijoje nuosakioji demokratija savo pozicijas užleido vikriems reakcininkams. O juk iš tenais mažos valstybės daugiausia tikėjosi bėdoje sulauksią paramos.

Bet toji viltis jau žusta.

Štai dėlko ir Lietuvos vokiečių mažuma aukštai iškėlė galvą. Bet pasaulyje nieko nėra amžina. Neamžina ir fašistinė doktrina. Reikia tikėtis, kad šitas žmonijos suskis dings. O kol kas reikia vikriai dairytis, kad tai, kas turima, galutinai neprarasti.

Lietuvių tauta jau daug visokių nelaimių yra pakėlusi, reikia tikėtis, kad ir iš visų naujų bėdų laimingai, nors daug paaukojusi išsisuks.

Homo Lituaniens.
(GALAS)

Iš Lietuvos

GILIOS SENOVĖS KAPINYNAS VERŠVUOSE, TIES KAUNU

Pernai Veršvuose, beimant graužą Kauno statybai, rastas didelis priešistorinis kapinynas. Jame buvo ištirti 86 III-IV amžiaus kapai, — 13 arklių kapų ir 16 degintinių žmonių kapų.

Dabar vėl pradėjus imti graužą maždaug už 400 metrų nuo pernai tyrinėto kapinyno, vėl aptiktas kitas V amžiaus kapinynas. Kadangi graužo vežimo darbų neįmanoma sustabdyti, tai ir žiemos metu teko gelbėti kapinyną ir vykdyti kasinėjimus. Ligi šiol jau ištirti keli V. amžiaus kapai. Juose aptikta įdomių radinių: žalvarinių juostinių apirankių, ornamentuotų skersiniais brukšneliais ir rombais, gintarinių karolių, grandinėlių, įmovinių kirvių, ietigalių, peilių ir kt.

Graužo kasėjai darbininkai parodė daug sąmoningumo; aptikę kapus, jie tuojau pranešė Kulturos Muziejaus priešistoriniam skyriui, kuris dabar toje vietoje ir vykdo kasinėjimus.

Rasta negyva moteris

UKMERGĖ. — Vasario 27 d. Šventosios upėje, ties paštu, rasta skenduolė. Nei iš kur yra kilusi, nei jos pavardė nežinoma.

IŠ LIETUVOS IR MUSŲ LAIKRAŠČIŲ

Trys savaitės atgal, kada Užsienių reikalų ministeris J. Urbšys ir Lietuvos ministeris Vokietijoje K. Škirpa priverstinai turėjo sulygti ir pasirašyti atidavimą Klaipėdos krašto Vokietijai, tai Amerikos korespondentai Vokietijoje, nugirdę lietuvių išsitarimus, busią Klaipėdos kraštas Lietuvai buvęs "nereikalingas balastas" ir, žinoma, tuos išsitarimus (aš visgi netikėčiau, kad Urbšys ir Škirpa tai butų išsitarę bei pakartoję tuos išsitarimus. —V.) Amerikos korespondentai raportavo savo laikraščiams. Musų kai kurie laikraščiai tai pakartojo. Brooklyno "Vienybės" kolumnistas J. Kruzė (ar tai lietuviška pavardė?) tuoj užsipuolė lietuvių "kairiuosius" laikraščius, pakartojusius busią tai iš Hearsto leidinių, nuneigė, kad tai negalėję taip buti ir visą bėdą suvertė "kairiesiems".

Neseniai "Lietuvos Žinios" (iš kovo 9 d.) įdėjo str. "Pov. Pakarklio atsakymas dr. Ivinskiui", kuriame matyti, kad dar 1934 m., buvo pasidariusi labai gyva Klaipėdos problema ir mokslininkas V. Misiukevičius parašė diplomatinį istorinį darbą "Lietuvių vokietinimas Mažojoje Lietuvoje", bet įteikiant šį darbą spaudai, Misiukevičius pridavė istorijos profesoriui Ivinskiui (rodos, tai tautininkas-katalikas. —V.) peržiurėti ir dr. Ivinskis pridaręs visokių prierašų ir daugiausia, kad tai Vakarų Žemaitija buvus nelietuviška, bet vokiška (į vakarų Žemaitiją įeina ir Klaipėdos kraštas) ir vienoje vietoje, kur Misiukevičius Prusų Lietuvos reikalu rašo: "vadinas, tuomet ukininkų masės nemokėjo vokiškai. Bendrai tuomet lietuviškumas bei lietuvio vardas buvo populiarus", tai šone dr. Ivinskis pabraukė ir pridėjo prierašą **"Nereikalingas balastas"** (mana pabraukta. —V.). Šis išsireiškimas buvo prieš 5—6 metus atgal ir, matyti, pasikartojo šiais metais. Ar pakartojo vokiečiai ar lietuviai, nežinome, bet kad prasimanė pirmieji lietuviai, tai faktas. Ponui Kružiui iš "Vienybės" reikėtų daugiau skaityti. Ir skaityti ne vien tautininkų "Lietuvos Aidą", bet ir kitą Lietuvos spaudą.

Tas pats autorius istorikas Povilas Pakarklis "Lietuvos žiniose" (iš kovo 8 d.) rašo str. "Žemaitijos praeitis Lietuvos ir kitų Valstybių leidiniuose" (Lietuvos leidiniai skelbia vakarų Žemaitiją buvus ne lietuviška, o SSSR ir Lenkijos leidiniai pabrėžia tosios lietuviškumą) rašo: "Dr. Salys (irgi tautininkas. —V.) ne tik savo disertacijoje skelbia, kad didelė vakarų Žemaitijos dalis kryžiuočių atsibastymo į Pabaltę laikais buvo gyvenama ne lietuvių, bet tą pat pakartoja ir "Liet. Enciklopedijoje", kurioje, 2 t., p. 1000 dr. Salys rašo: "Kuršiams XIII a. šaltinių liudijimu tenka vakarinė Kuržemė tarp Baltijos juros ir Rygos įlankos, išskyrus tik šiaurinę jos dalį gyvenamą lybių, ir be to didokas Žemaičių šiaurės vakarų kampas — Ceklio sritis — su Klaipėdos apylinke". Iš įdėto į "Liet. Encikl." dr. Salio žemlapio ("Liet. Encikl." 5 t. p. 25-26) aiškėja, kad prie Ciklio srities dr. Salys priskiria didžiausius Žemaitijos plotus: Gargždų, Rietavo, Žarėnų, Skuodo, Mažeikių, Telšių ir kitas sritis. Gaunasi tas, kad "Liet. Encikl." skelbia minėtas sritis drauge su Klaipėdos apylinke buvus nelietuviškomis XIII šimtmety".

Toliau Pov. Pakarklis dar prisimena Ivinskio klaidas (pastarasis mat vis tvirtina, kad "vakarinė Žemaičių dalis šių dienų žemaičių dar nebuvo gyvenama") ir nurodo šaltinius, kad rusų ir lenkų istorikai pripažįsta, jog visa vakarinė Žemaitija su Klaipėdos kraštu buvus lietuviška ir lietuviais apgyventa nuo senų senovės, dar prieš XIII ar XIV amžius.

Nors jau čia komentarų nereikėtų, bet nebeiškenčiu išsitaręs, ar ilgai musų tautininkai savo spaudoje (Vienybėje ir Dirvoje) mulkins skaitytojus begarbindami Lietuvos tautininkus ir "vadą" esančius tikrais lietuviais ir patriotais.

Pažiurėkime kaip jų mokinys (pereitą metą mokęsis "Lietuvos Aide", Kaune) J. Kružis "Vienybės" kovo 30 d. laidoje, rašo apie pasikeitimą Lietuvos Respublikos vyriausybėje: "Kovo 28 d. Lietuvoje sudaryta tautinės vienybės vyriausybė, į kurią įeina buvusių (p. Kružiui "buvusių", bet mums lietuviams esančių) liaudininkų ir krikdemų partijos nariai... Jeigu tie asmenys įėjo į Lietuvos vyriausybę kaip lietuviai (o kas jie ar nepakenčiami p. Kružiui žydai?), kuriems rupi tauta ir valstybė, gailėtis nereikės, bet jeigu jie įėjo, kaip partijų nariai... 'woe to the weak'." Ir užbaigia: "... bukime tikri, kad Lietuvos laukia netikrovių ir neramumų laikotarpis." Taip rašo "Lietuvos Aido" mokinys, tikras tautininkas. Ir lietuvių kalbos mokėjimas ir lietuvių susipratimas, viskas pasireiškia tautininko dvasioje!

Jau iš amerikonų "New York Times" (kovo 29 d.) matėme, kad tai krikdemai, kurie butinai reikalavo švietimo ministerijos vietos, ir valstiečiai liaudininkai įėjo kaipo partijų žmonės, ir tų partijų žmonės sukurė Lietuvos nepriklausomybę (prie jų reikia butinai priskaityti ir Lietuvos socialdemokratų partiją), sukurė tą viską ką Lietuva išgavo iš rusų ir vokiečių 1918-1919 metais ir vėliau. Lietuvą atstatė Lietuvos liaudis, darbo žmonės, valstiečiai susiburę į tris didžiules partijas: Krikščionių demokratų, valstiečių liaudininkų ir social-demokratų. Tautininkai per 12 metų tik sutrukdė lietuvių darbus ir magaryčioms tik prarado Vilnių ir Klaipėdą. Yes galingesni atėmė, bet su tais galingesniais buvo progų susitarti, iš jų išsiderėti. Tautininkai to vengė ir tik savo kailį dabojo. Ir jei dabar prilipę liepto galą susipratę ir šiek tiek koalicinę vyriausybę sudarė, tai tik sveikintina ir ateity pageidautina, kad laipsniškai karininkai-generolai iš vyriausybės išeitų ir užleistų vietas seniems veteranams-politikams, kuriems politinis, ekonominis ir kulturinis gyvenimas daugiau žinomas ir rupinamas. Generolų vieta prie kariuomenės ir svarbiatisia tame laike, kada spėkomis reikia ginti Lietuvos nepriklausomybę.

—K. V—nas

Į užsienį gyvai plaukia javai

KLAIPĖDA. — Šią žiemą "Lietukis" labai daug išveža į užsienį įvairių javų. Vidutiniškai per mėnesį pakraunama į laivus javų iš elevatoriaus bei tiesiog iš vagonų apie 20,000 tonų. Javų daugiausia pristatoma iš šiaurės Lietuvos apskričių: Šiaulių, Biržų, Rokiškio, Panevėžio ir kt. Išvežamų javų pirmą vietą užima rugiai, avižos ir kviečiai. Daugiausia javų išvežama į Belgijos didžiausį uostą Antverpeną, kur musų javai dažniausia tiesiog iš laivų perkraunami specialių plaukiojančių elevatorių į baidokus ar kitus laivus ir tokiu budu pergabenami toliau.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

"AMERICAN FIRST -- LITHUANIAN ALWAYS"

ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY MONDAY, APRIL 3, 1939 THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJIENOS ENGLISH SECTION STAFF
F. H. Sadauskas A. S. Vaivada

Roosevelt as an Educator

By DR. E. G. PETERS

(Con't. from last week)

Roosevelt's foreign policy deserves both credit and blame—credit for the trade agreements of Cordell Hull, for the good neighbor policy toward Latin America so far as it is carried out, and for the larger measure of self-government given to the Filipinos. But, on the other hand, while verbally blasting the dictators, Roosevelt in action has often either done nothing against them or has aided and abetted them.

With his hands tied by the rigid Neutrality Act, FDR probably did about as much as he could have done against Mussolini's rape of Ethiopia. But he should never have applied the Arms Embargo against Loyalist Spain. Doing so broke international law; doing so likewise played into the hands of fascists Franco, Hitler, and Mussolini and worked against the Spanish democrats, battling for freedom. Refusing to lift that arms embargo, probably at the request of Chamberlain and the Catholic hierarchy, violated the American tradition for freedom, prolonged the civil war in Spain, and helped to murder hundreds of unarmed Spanish women and children.

Nor has he taken a much wiser course toward Japan's aggression against China. In that undeclared war, where application of the Neutrality Act would probably have worked more against aggressor Japan than against victim China, Roosevelt has not applied that act. Our trade with China has largely been cut off by the Japanese fleet, whereas Japanese-American commerce has continued an important factor in Nippon's continued aggression.

Roosevelt in his speech "On the State of the Union", broadcast in seven languages, fortunately took a stronger position than he has done heretofore. Saying that our neutrality law may so work as to "give aid to the aggressor and to deny it to the victim", FDR struck at the fallacy of isolation thus.

"We no more than other nations can afford to be surrounded by the enemies of our faith and our humanity... cannot forever let pass, without effective protest, acts of aggression against sister nations—acts which automatically undermine all of us... At the very least," he goes one, " we can and should avoid any action, or any lack of action, which will encourage, assist, or build up an aggressor."

Elsewhere he speaks of fighting the dictatorships without going to war with them, and points out the way to strike at the Black International with our powerful economic fist.

By his ringing challenge to the dictators, his spirited call to the defense of free religion, self-government, and faith in international agreements, Roosevelt has encouraged the forces of liberty and democracy. That address, for instance, so stiffened the backbone of English liberals that they kept Chamberlain during his recent visit to Rome from giving away more of other people's property to appease the fascistic blackmailers.

But in foreign affairs Roosevelt should now back up those splendid words with equally effective deeds. First among such deeds should be an embargo on imports to Japan under Section 338 of the Tariff Act, and the extension of more credits to China to build up our trade with her. Next, let Roosevelt provide for shipping freely of surplus American wheat to the Spanish republicans; then let him urge Congress to lift the embargo on arms to Loyalist Spain, and to place an embargo on all war materials to aggressor nations.

Such action, without any risk of drawing this nation into war, would aid the present heroic defenders of democracy—China and republican Spain. Indeed, such action, by checking the spread of the black night of fascism, and hence by lessening the danger of a war between fascism and democracy, would likewise lessen the danger of this nation's becoming involved in another World War. For, if such a conflict begins, the United States will be utterly unable to stay out.

So much, then, about the educative influence of the various phases of Franklin D. Roosevelt's words and deeds. He is today the world leader of democracy against fascism. Because of his position, his character, his words, and his actions inevitably exercise a tremendous influence. While some of that influence is baneful, most of it is beneficial. Broadly considered, then, FDR is today perhaps the world's most outstanding educator.

Note: Chief sources used are: various issues of the Chicago Daily News, Chicago Daily Times, Nation, Current History, and Vital Speeches; Erich Brandeis—Franklin D. Roosevelt, the Man; Ferdinand Lundberg—America's 60 Families; Emil Ludwig—Roosevelt, A Study in Fortune and Power; and F. D. Roosevelt—Public Paper sand Speeches.

But Roosevelt certainly proved the mis-educator when in the fall of 1936 he failed to condemn Terre Haute's refusal to let Earl Browder, presidential candidate of the Communist party, speak there. And FDR mis-educated even more when he failed to strike hard at Mayor Frank Hague of Jersey City for his denial of free speech, particularly since the Jersey City Hitler is Vice-Chairman of the National Democratic committee. Believing strongly in free speech, himself scrupulously respecting freedom of expression, Roosevelt gave aid and comfort to the enemies of democracy and enlightenment when he failed to act with swiftness and vigor against such flagrant violations of a most precious constitutional right.

(THE END)

Lithuanian Boy Appointed to Annapolis

A few days ago Congressman Clare Hoffman of Michigan announced he had named Albert C. Koplewski of Dowagiac, Mich., as a principal for appointment to the Naval Academy at Annapolis.

Albert is the son of Mr. and Mrs. H. Koplewski, once prominent in the business circles of Chicago. Several years ago the family moved to Michigan to make their home in Dowagiac.

Koplewski was an outstanding member of the 1938 High School graduating class. He was third ranking boy scholastically in his class, and was extremely active in dramatics, the high school orchestra, and in all student affairs. At present he is enrolled as a freshman in Western State Teacher's College in Kalamazoo. An older brother, Henry, is a student at Michigan Normal College at Ypsilanti.

It will be remembered that Albert was selected the healthiest Lithuanian boy at the World's Fair in 1933. It should be an honor to Lithuanians to have one of their sons appointed to such an outstanding institution. May the best of luck be with him!

L.

Tribute from S. B. Komaiko

March 31, 1939

My dear friend:

Although I address this to you, I trust you realize it is to all our Lithuanian friends that I express my sorrow over the unfortunate departure of our esteemed friend Mrs. Jurgelonis.

Her tragic death has deprived culture at large and the Lithuanian people in particular, of a personality that is not easily replaced.

May her memory be an inspiration to all of us, enabling us to carry on the ideals and traditions for which she lived, in behalf of Lithuania and for the betterment of all humanity.

As ever yours,

S. B. Komaiko.

MARIJA JURGELIONIENĖ

I began to really know her too late! Beloved Mrs. J. is no longer here to help one such as I. It was only during the last two years that I came in closer contact with her but during that so short a period, I learned, as only Mrs. J. could teach, what it was she was trying to impart to those who wanted to be a part of the work that was so much a part of her life. I just began to learn — my lessons were cut short. In her kind and loving way, she was the teacher to many such as I. Our teacher is resting, just resting, after years of hard work. We knew she was tired and needed rest, but to have left us so suddenly makes it impossible to realize that she is no longer with us, that she won't be at her desk at the head of the strais when we dash up to her for counsel, suggestion, advice.

Mrs. J. — she who always stayed in the background, completing the picture, who never wanted to accept praise or commendation for what she had done, who always came forward with helpful suggestions — has left us. Perhaps she has rested enough to continue her untiring work wherever she may be. Perhaps she is even now, standing in the background, as she was want to do, smiling and wisely nodding her head as she sees others strugling to take up where she left off, saying — "Keep going — you can do it". There will be much to tell her when we meet again.

She will always be a part of this life — as long as those of us were fortunate enough to know her, clasp her hand in greeting, benefit by her advice, remain on this earth. Her vacant chair will be hard to fill, but whoever occupies her place in this world of ours will have a glowing example to follow. Beloved Mrs. J. may not be with us bodily, but she will live forever in our hearts.

Josephine Miller.

AVE MARIA

(Upon a visit at the bier of our friend Maria Jurgelionis)

We hail thee Maria, full of grace, that even unto thy hour of meeting with death under the most agonizing conditions, grace remained with thee.

And as I came unto the bier that held the body of her who was ever effulgent with words of encouragement and gladnes, the pallor of her countenance still bore the same message to me. "Courage! Mind not the others—courage!" My eyes blurred, shadowing all about me her, whose grace was magnified filling every atom of the room, awing me and causing me to utter unto myself:

"Truly, thou art fair, o daugther of Lietuva! Thy soul is more charming than the rose, more fragrant than the rue. Imbibe, o soul of mine, her charms, fragrance and courage, that I may have strenghth to infuse her magnificience. Behold! Even death could not avert the smile that was a part of her. The smile of strenghth Pure at heart and on whiteness, thou art at rest and even in the dark earth that whiteness will envelope thee. Becoming is the soft blue garment that drapes the body now at rest, the same body which previously knew no rest. The span of life is short and our mission upon earth is but a period in which to rompensate to the Divine One for the privilege of our being here to partake in the joys and sorrows of a world that was are we were and will remain after we are gone."

And again I thought. "Indeed, we regret her passing, for she was beloved and upon the hour of her death we come to eulogise her greatness, to compare dirges, to pray for her peace, to shed tears and bemoan the tragedy that over-took her and us. But what eulogy can express her greatness? What dirge ran express our sorrows? She needs them not. Her life was beyond our expressions. Let us rejoice that she was born and waked among us and that she was a part of us and that through her being we benefited. Let us give thanks to the Infinite One for presenting her to us. Her life is the monument, the beacon of great light. May her light be shed upon us and give us strenghth so that our lives shall not be but a passing of a shadow —idleness and nothingness, but following her example, we shall work for the peace of our people and our land and of ourselves and bearing this in our mind our appreciation of her will be well repaid. Ave, ave Maria...

Vytautas Finadar Beliajus.

L.U.C. SCHOLARSHIP FUND

This year, as in the past few years, the Lithuanian University Club is offering a $300 scholarship to a needy deserving youth of Lithuanian descent. Members of the club, many of whom have their years of financial struggle behind them, realize the dire needs of an ambitious college student who cannot see his way clear financially for the next year or two and so propose this scholarship as a means of aid to those in need.

Thousands of dollars worth of scholarships are being offered each year by philanthropic organizations of various types and colleges and universities themselves. Professional fields are decidedly overcrowded. There are hundreds of college graduates out of work; where is that ideal position which they thought would be theirs the day after graduation? Why should these colleges and other organizations appropriate such large sums each year to encourage additional hundreds of students to pursue their formal education?

Unlike the young man of a few generations ago the youth of today faces a world submerged in economic and political chaos. The great strides made in the world since the industrial revolution have led directly to intensified specialization in all fields of work. In the eyes of most business men, high school education does not qualify the average youth to fullfil particular types of positions. Hence, for young men and women seeking employment and advancement in their particular line of work some college training is imperative — a degree is even more advantageous in reaching one's goal.

Although some students are entirely self-supporting, there are a greater number of college students dependent on the rather generous family income. Out of these two groups may come some very excellent material for politics, business, and professional fields. On the other hand we must consider that there are many equally good, if not better people who have the intelligence, the desire, and the perseverance to make the most of a formal education, but who are seriously handicapped because of financial means. The many thousands of dollars worth of scholarships donated each year offered to these latter people — the especially deserving youths who earnestly want to succeed but who do not have the proper funds to do so.

Each organization offering a scholarship makes certain recommendations as to the eligibility of candidates and mechanics of applying for this grant. The qualifications and eligibility of candidates for the L. U. C. Scholarship Loan will be given in detail in the subsequent article of this series which will be published next week.

It was with deep regret that we learned of the death of Mrs. Mary Jurgelonis, of the Naujienos staff, last week. We can only say, here was a great woman whom it was our privilege to know and whose passing has made a deep and lasting loss to youth and its cause.

• •

To the SLA 322, the L. U. C. expresses thanks for the contribution of $10.00 which the SLA made toward the Scholarship Loan Fund of the L. U. C.

The scholarship loan was incorporated several years ago by the L. U. C. In 1937, a $300 scholarship loan award was made to Tony Stelmok, the first recipient of such a loan from the L. U. C. The 1938 scholarship award was made to Alvina Ciparis. This year another scholarship loan is available. This offer is extended to students of Lithuanian descent, who are high school graduates or who have already entered college or university. All inquiries should be addressed to Al Rulis, 5409 So. Sacramento Avenue and should be mailed in at once.

• •

On April 15, the L. U. C. will hold its Annual College Nite dance. Many balloons and college pennants are to be strung across the hall, giving it a collegiate atmosphere. Pink carnations will be sold by flower girls, members of the L. U. C. A floor show is likewise being planned. Dancing begins 8:30 in the Lincoln Room, Amalgamated Centre, 333 So. Ashland Boulevard. Tickets are 55c.

• •

Returns from the questionaires on the Survey have bean coming in—somewhat slowly—but the results already have proven interesting and have indicated, to some extent, the scope of interpretation possible. The Survey however cannot go on to completion until the returns have been made, so if there any questionnaires outstanding, be sure to see that they are returned to the proper persons.

• •

The Lithuanian Language Class met Friday, March 31st, at Gage Park. After a comprehensive lecture on the gramatical structure of the language and its derivation, the members learned several folk songs accompanied by rhythmical dancing, which provided much hilarity and a social atmosphere, for the balance of the evening.

J. Rachens.

EASTER IS THE DAY. GLAD TIDING TO YOU!

And after the partaking of grand Easter meals, such as... rabbits, eggs and other delicacies, you certainly will not kill the balance of the day at home doing nothing. Therefore, in order that the rest of the elite may see your newest Easter contraptions, called a hat, and the latest in toeless shoes and the duckiest of spring hues in your wardrobe, come and behold the fashion parade at the Lithuanian Auditorium, where the elite will be present to spend a real Easter day of joy with all its trimmings. A two hour program of rare and unusual dances from farthest parts of the world, including Lithuania, will be shown. After the program there will be dancing to a grand orchestra, that of Alex Savulski, who knows his jazz and jitterbugging, his waltzes and polkas and folk dances too. Did you ever do "Anelkute", kairia noja?" If you didn't that is when you will do it, including such old timers as, Suktinis, Klumpakojis, Vengierkas, Aleksandrovskas and what have you.

Do not forget! Easter Sunday at five P. M. at the Lithuanian Auditorium. Tickets — fifty cents, but if you can get them in advance ,it will be but fourty cents.

Nu tai Šur!

As she would have wished

Although it is still difficult for us to suppress the tears that come to our eyes when we remember that we shall not see **Maria Jurgelonis** in our midst any more, we are gradually training ourselves to accept the deeds of Fate as calmly and wisely as "Mrs. J." did and as she would have wished us to.

"If something happens today that makes you sad, just forget it, for something will happen tomorrow to make you glad."

That was the essence of many of our conversations with her and today, though we are sad at not being able to converse with her any more, we already know the depth of the gladness that we have now and shall have tomorrow remembering the countless bits of advice that she left with us.

Though today we are not in receipt of any little gift or card or letter which she was in the habit of sending us upon every and any occasion, we remember those joyful surprises that she used to give us and now we shall, in like manner, enjoy surprising those who are dear to us with little friendly messages, which add so much to the "sunshine" of life but which we too often neglect.

Today she would remind us that we ought not to grieve for her. She lived a full and active life. She was especially happy during those last days that she was with us. Maybe Fate was kind in taking Mrs. J. to eternal rest at that particular time.

Today, she would remind us, is a day for rejoicing that we can still see the pretty faces of **Stasele Bernotas, Adele Nauseda** and **Leonora Nimhosk,** who were almost taken from us at that same moment.

We should rejoice that these three friends will recover from the horror and pain of that accident.

We should do all in our power to help them regain their charming smiles and to step into life with a desire to live and be happy!

So, today we extend an eager hand to **Stasele, Adele** and **Leonora** to hurry and get well and join us with gay bonnets in the Easter Parade!

—Newsy.

:-: Birutė :-:

It's hello again to all you friends and members of Birutė. Spring is here, and I know we all hope it really stays, because as they say, Spring turns one's thoughts to love, and so we should love our Birutė, and help her get ahead.

Last Saturday Birutė had a social which was attended by a wonderful crowd at Marquette Hall, 6908 So. Western Avenue. All had a very good time, and as I know, it lasted till the wee hours of Sunday morning. That makes another Birutė social a success. First of all we started off the evening by welcoming Mrs. Wanda Byanskas, and we sure were glad to see her back with us. There was a duet by two of our fairer sex, Miss Aldona Gulbin and Miss Eve Širvaitis. Then two beautiful numbers were sung by a tenor, and what a tenor from New York, who was our guest. The people enjoyed hearing him sing "Maytime", followed by "Without a Song". We are referring to none other than Mr. Vasilauskas, one of the leading Lithuanian tenors in this Western area. Then, of course, we can't forget our Barrom Trio, the two Pratt boys, and Stanley, who gave us a typical barroom song. The one who worked the hardest, and I guess always does, was none other than Mary Barnett who helped the new social committee make this social another Birutė's success. The M. C. for the evening was yours truly. Congratulations to you all.

And now to let you in a few secrets. We have been invited to participate in a concert at Kenosha, Wisconsin the latter part of April, and most of all, our Eastern trip is getting in shape, for we have a few requests already from the East, asking us to be there. One of these I am sure will be the first part of September, in good old Pennsylvania. More about this later. That's just to tell you the beginning and keep you pepped up for the best which is coming soon. So let's all set you down at rehearsals every Friday at Sandaras Hall at 8:00 P. M. So till then, I'll be fighting the Spring fever with you.

As ever, BJB.

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinių reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose.

PIRMYN
SHARPS AND FLATS

Our deepest sympathy is extended to "Naujienose" and the family of Marija Jurgelionis upon their irreplaceable loss. They have lost materially a co-worker, spiritually, a mother; and we a staunch supporter and friend.

Despite the many who are qualified to assume her work, none can fill the spot she held in our hearts or in the charitable work she so staunchly carried on.

We think these lines of Edward Sims van Zile express how her friends and co-workers reel.

Our leader rests, her voice forever still;
But let us vow to do our leaders will.
Close up the ranks. Our Captain is not dead.
Her soul shall live, and by her soul we're led.

• •

In behalf of Pirmyn, we wish to thank our loyal friends who attended our offering ("Laima") Sunday, March 26. We hope they received as much pleasure and fun as we did in presenting it.

Tranks to all of you.
Back stage notes.

Grease paint and dashing costumes didn't prevent a streatch of K. R. duty for several members. Many helped in the Kitchen, but the ones to be pittied are Boni Janulis, Punchy Alis, and Johnny Zickus. The three diligently, amid much splashing, peeled a mountain of potatoes, grated then willingly, in anticipation of warm "kugelis", but alas, after the performance was over they returned to the kitchen and found an empty pan.

A near cathastrophe occured just before the second act when some "revolutionist" swiped the mighty Prince's blue breeches. But everything turned out allright when the keepers of the costumes dug up another pair.

• •

A final word of thanks and appreciation to the soloists, Aniuks Skever, Stell Rimkus, Paul Stogis, Vito Tarutis, Stanley Jokubauskas and Johnny Rukstala, who gave us fine characterizations and marvelous singing. They worked hard to learn their parts so that the play would be a success. To then all Pirmyn is deeply indebted.

Raskey Huey.

Diena Iš Dienos

Užuojauta P. Liaudanskiui, St. ir Nastei Valančiams

Reiškiame giliausią užuojautą **Pranui Liaudanskui, Stasiui** ir **Nastei Valančiams, Stasei Šukalskienei** ir dukterei iš priežasties mirties jo žmonos ir jų motinos **Petronelės Liaudanskienės,** kuri mirė sulaukusi senatvės po ilgos ir sunkios ligos.

K. Baronų Šeima.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms
(Chicagoj)

Rudolph Lipinski, 23, su Bernice Jozaitis, 21

James Klučas, 29, su Barbara Lawson, 27

Reikalauja Perskirų

Sue Wolter nuo Joseph Wolter

Pauline A. Sereikas nuo Walter A. Sereikas

Smagus Vakarėlis

Draugiškas "šurum-burum" vakarėlis, kurį pereitą šeštadienį surengė Neffo svetainėje LSS. Centralinė ir LDD 4-ji kuopos, buvo sėkmingas. Nors jaunimo atvyko nedaug (nes tą vakarą jisai buvo užimtas savo "parėse"), bet senesnių veikėjų atsilankė skaitlingas burys.

Šeimininkės buvo pagaminusios gerų užkandžių ir buvo gėrimų, taip kad svečiai praleido laiką labai smagiai ir linksminosi iki po vidurnakčio. Nuo parengimo veikiausia liks ir pelno. —V- as.

PRADŽIA ŠIANDIEN
SERGĖJO-EISENSTAINS
kuryba
"ALEKSANDER NEVSKY"
Galinga epika iš 13 amž. Rusijos "Kovų ant ledo", kada besiveržusios vokiečių gaujos, vedamos teutonų ritėrių, buvo išvytos iš Rusijos žemių.
Prokofievo simfoninė muzika
SONOTONE
66 E. Van Buren St. arti Wabash
25c iki 1 v. pp. išskiriant šeštad. ir Šventes

Ką Matysit Auditorijoj Velykų Dieną?

Bukit Chicagos Liet. Auditorijoj

Penktą valandą vakare Lietuvių Auditorijoj įvyks Vytauto Beliajaus pirmas koncertas, po penkių metų, lietuvių kolonijoj. Per tą ilgą laiką Beliajus gerokai pasižymėjo svetimtaučių tarpe ir amerikoniška spauda gausiai jį gyrė. Nepraleiskit progos patėmyti progresą, kurį jisai padarė.

Kartu su Beliajum dalyvaus ir jo grupė, kuri išpildys pusę programo. Taip pat ir p-lė Wanetta Grybaitė pildys daug numerių. Grupė, kuri dalyvaus Velykų dienoj, susidės iš sekamų šokėjų:

Mergaičių: Birutė Kremianis, Elena Kungis, Julia Rakštis, Julia Katkus, Josephine Kasmauskas, Jane Matečunas, Lillian Cinskas, Collette Reynolds, Priscilla Kempski, Dorothy Kelly, Charlotte ir Jerry Lewis, Hellen Danielak, Mary Czuchar, Irene Jagielo, Felicia Niemiec ir Aurelia Tomaszewska.

Berniukai: Juozas Simbal, Alfas Lankus, Edwardas Wolodas, Feliksas Tomas, Arturas Tumosa, Kazys Dulinskas, Kazys Rudauskas, Bill Brilliant, Bill Migon, Irving Lev, Marion Janczak, Casimir Žurowski. Gana stambi grupė.

O šokių matysit iš šių šalių: Airijos, Lenkijos, Vengrijos, Estijos, Latvijos, Amerikos, Meksikos, žydų, Jugoslavijos, hindusų, ražputų, tibetiečių, balučių, yemenų, Palestinos, arabų, Ukrainos ir didelį rinkinį lietuvių šokių.

Prie piano koncertui pritars panelė Elena Pečiukaitė, šokiams gros Alekso Savulskio orkestra. Bilietų kaina 40 centų iš anksto, o 50 prie durų. Tikietų pirkite "Naujienose", 1749 S. Halsted St. Z.

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuviai įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinimų.

SUSIRINKIMAI

Draugijos Saldžiausios Širdies Viešpaties Jėzaus mėnesinis susirinkimas antradienį, balandžio 4 d., 7:30 val. vak. Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes randasi daug svarbių dalykų aptarti. **Frank Bakutis,** nut. rašt.

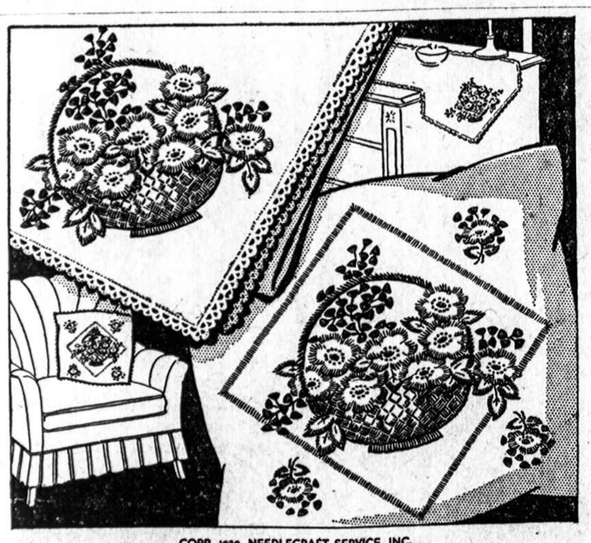

COPR. 1939, NEEDLECRAFT SERVICE, INC.

HOUSEHOLD LINENS PATTERN 1982

No. 1982—Pavasario gėlės išsiutos ant paduškaitės, abrusų, užvalkalų ir t. t.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 1982
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.....

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Miestas ir valstija .....

Iš Politikos Lauko

Rinkime E. J. Kelly Merų

(Radio kalba apie merą Edward J. Kelly pasakyta Al. G. Kumskio, pirmininko Lietuvių Demokratų Lygos, Cook County, ketvirtadienį, kovo 30, iš radio stoties W.H.F.C.)

Brangųs Lietuviai:

Sveikinu visus lietuvius vardu Lietuvių Demokratų Lygos ir dėkoju jums visiems už jusų prisidėjimą prie nominavimo mero Edward J. Kelly primary dienoje, vasario 28-tą.

Chicagos lietuvių obalsis šiandien yra: —"Remkime tuos, kurie remia mus." Po mero Kelly administracija, lietuviai gavo ir gauna kiekvieną dieną daugiau ir daugiau politiško pripažinimo. Jeigu mes lietuviai norime turėti tokį draugą, kuris yra palankus musų žmonėms, tai sugrąžinkime Edward J. Kelly į mero vietą, balsuodami tiesiog demokratiškai antradienį, balandžio 4 dieną. Šitaip balsuodami mes taipgi išrinksime Ludwig Schreiber į City Klerkus ir Thomas Gordon į City Treasurer.

Po vadovybe mero Kelly, Chicago dabartiniu laiku kiekvieną dieną žengia pirmyn. Su pagalba visų tautų, biznierių, profesionalų ir kolonijų, jie visi kooperuodami darbuojasi vien kad padaryti Chicago pirmutiniu miestu šioj valstybėj.

Mes visi žinome ką meras Kelly yra padaręs ir ką jis pradėjo vykdinti. Ar mes norime asmenų, kurie nesupranta miesto reikalavimų? Ar mes norime žmogų mero vietai, kuris tik moka prižadus daryti? Aš manau, kad šiuos klausimus mes galime atsakyti tik pažiurėdami į mero Kelly rekordą. Aš taipgi manau, kad Chicagos piliečiai nori patyrusio asmens tame darbe. Norime žmogaus, kuris jau padėjo Chicago ant kojų ir, svarbiausia, norime mero, kuris turi musų kiekvieno reikalus arti savo širdžiai. Meras Kelly, gerbiamieji, nori matyti visus žmones dirbant ir kad mes turėtume geresnes gyvenimo aplinkybes.

Kaip miesto viršininkas ir musų žmonių geras draugas, meras Kelly sutaupino 44 milionus dolerių žmonėms, numažindamas įvairius kaštus. Sugražino miestui reputaciją, kad Chicago progresyvė ir saugi vieta gyventi. Pagerino policiją, sveikatos ir ugniagesių departamentus — taip kad šiandien jie yra šios valstybės geriausi. Suinteresavo visus biznierius gerinti prekybą. Davė pagalbą pagerinimui viešų mokyklų. Atgavo Chicagos kreditą, kuris prieš jo užėmimą mero vietą buvo dingęs. Kariavo prieš kriminalistus su įvairiais miesto departamentais taip, kad dabartiniu laiku žmonės be baimės apsigyvena visose kolonijose.

Gavo transportacijos pagerinimus sutvarkydamas vieną transfer sistemą. Padaugino parkų skaičių taip kad žmonės gali šiandien visur praleisti laiką dideliu smagumu. Kiekvienais metais 300,000 neturtingų vaikų gauna rubus apie Kalėdų laiką. Taipgi šiandien matome kasimą "Subway", kuris tiktai buvo sapnas per ilgus metus, o šiandien jau yra tikrenybė.

Šie visi darbai atlikti mero Kelly, gerbiamieji, yra tiktai keletas dalykų, kuriuos laikas man leis jums priminti.

Todėl mes, lietuviai, turime stoti kaip vienas ir pagelbėti išrinkti jį vėl merų, balsuodami tiesiog demokratiškai, rytoj, balandžio 4-tą dieną. Gerbiamieji, remkime merą Kelly ir aš esu užtikrintas, kad jis musų žmones neužmirš ir musų balsas niekais nenueis.

Remia "New Deal"

Chicagos Lietuvių Politikos Klubas, penktadienį, kovo 30 d., nutarė remti "Naujosios dalybos" merą Edward J. Kelly, ir visus naujos dalybos kandidatus. St. Guobas, C. Verbickas ir J. Gurskis buvo išrinkti delegatais, prisidėti prie Demokratų lygos rengto mitingo balandžio 2 d., Michael J. Flynn salėj, 3236 W. 63rd St. 7:30 val. vakare.

Viršminėtas klubas per daugelį metų buvo bepartyvis. Bet dabar mato reikalą remti Kelly. Kad neduoti reakcijai įsigalėti išrinkdami naujos dalybos kandidatus į Chicagos miesto valdybą. Mes pagelbėsime prirengti dirvą 1940 metų prezidentiniams rinkimams.

Komisija, **Stanley Grakas, J. Gurskis, C. Verbickas.**

Randa Pildys Visus Pasižadėjimus

Rytoj rinkimai. Piliečių paramos laukia ir p. Gustav O. Randa, kurs stato savo kandidaturą į Cicero miesto trustisus. Jį rasite Demokratų tikiete.

— Ar daug teko piliečiams girdėti tokių administracijų, kurios butų pasistengusios savo pažadus, duotus rinkimų metu, įvykdyti? — klausia p. Randa.

Į tą klausimą jis pasistengė atsakyti šiaip:

— Perdažnai jau rinkimų pažadai duodami, kad juos greičiausia užmiršti, rinkimams praėjus. Bet ši administracija eina kitu keliu. Ji viešai paskelbė savo 12 punktų programą ir stengiasi jį įvykdyti. Kai kurie pažadai jau įvykdyti, kiti, nors ir išlengvo, betgi, vedami prie pageidaujamo galo.

Visur, kur tik leidžia aplinkybės ir sąlygos, stengiamasi prisilaikyti ekonomijos, visuomet rupintis visų gyventojų reikalais. Į pasižadėjimų ir darbų programą įeina susisieki mo, gaso ir elektros kainų bei, telefonų mokesčių nupiginimo klausimai. Vandens tiekimo niekad neperleisti į privačias rankas pelno tikslais. Pasižadėjimai pildomi ir bus pildomi ateity.

Butų galima suminėti dar daug svarbių Cicero gyventojams dalykų, bet pasitikėdamas tuo, kad rinkikai gerai patyrė visa tai iš administracijos darbų, įvertins jos pastangas teigiama prasme.

Tad, balsuodamas neužmiršk it balsuoti demokratiškai — už visą sąrašą.

(Skelb.)

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinių reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose.

ECONOMICAL
EFFICIENT
Use only one level teaspoonful to a cup of sifted flour for most recipes.
KC BAKING POWDER
Same price today as 48 years ago
25 ounces for 25¢
Manufactured by baking powder specialists who make nothing but baking powder—under supervision of expert chemists of national reputation.
MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

Kodėl Labai Svarbu Anksti Pažinti Džiovą

Bal. 1 d. pradės ankstyvo diagnoso kampan ją

Tikslu sumažinti didelį skaičių mirčių nuo džiovos delei neįstengimo greitai pažinti ligą prieš jai toli pažengiant, Tuberculosis Institute of Chicago and Cook county bal. 1 d. pradės 30 dienų ankstyvo diagnozo kampaniją.

Dr. Clarence L. Whaton, pirmininkas ankstyvo diagnozo komiteto, sako, kad kampanijos obalsiu bus "Padėkit anksti surasti džiovą". Jis nurodo, kad dabartiniu laiku 8 iš 10 nuvykstančių į sanatoriją atvyksta su toli pažengusia liga.

Pasak jo, dabar sanatorijos yra perpildytos su toli pažengusia liga ligonių, kurių apie 20 nuoš. miršta ligoninėse, o ir iš pagydomų didelis skaičius atkrenta bėgyje penkių metų. Nebutų mirčių ir atkritimų, o ir gydymas žymiai palengvėtų, jei galima butų susekti ligą pačioje pradžioje.

Reguliariai lankykit šeimynos gydytoją

Institutas rekomenduoja reguliariai lankyti šeimynos gydytoją pilnai fizinei egzaminacijai, kad susekti ligą vos jai prasidedant, pirm ji pasiekia nepagydomą laipsnį. Laike kampanijos bus duota daug programų, daugiausia jaunimo organizacijų, taipjau apielinkės grupių. Numatoma ir daugelis radio programų.

Tuose programuose bus nurodoma nauda tuberkulino bandymų X-spindulių egzaminacijos, net ir aiškiai sveikiems žmonėms. Tuberkulino bandymai yra nebranguš, nekenksmingi, be skausmo. Jie parodys ar kas buvo susirgęs su tikrąja džiova. Jei tai pasitvirtintų, tai reikės imti K-spindulių egzaminaciją patikrinti, ar ir jis neturi ligos.

Džiovos simptomai

"Ši procedura", sako Dr. Wheaton, "parodys džiovą pirm pasirodys tokie aiškus simptomai, kaip praradimas svorio, užsisenėjęs kosulys, kraujas seilėse, popietinis karštis ar naktinis prakaitavimas. Kada tie ženklai pasirodo, liga paprastai jau buna toli pažengusi."

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Šimtai žmonių atsilankė pamatyti naujai išpuoštą Boston Shoe Krautuvę.

BRIDGEPORT. — Pereitą šeštadienį tapo naujai atidaryta, gražiai išpuošta Boston Shoe krautuvė, 3435 So. Halsted St.

Šimtai žmonių lankėsi ją pamatyti. Boston krautuvė dabar, be abejonės, yra viena iš moderniškiausių ir puošniausių batų krautuvių visame Bridgeporte. Pačiame didmiestyj vargu rasi gražesnę.

Boston Shoe krautuvė yra centras Red Cross avalinė moterims ir panelėms, ir Florsheim vyrams.

Katrie dar nematėte, patartina atsilankyti. —VBA.

Pilnas Pasirinkimas
PLUMBINGO ir ŠILDYMO REIKMENŲ—NAUJŲ ir SENŲ
Parduodam tiesiai jums su dideliu sutaupymu pinigų
NIEKO NEREIKIA ĮMOKĖTI—3 METAI IŠMOKĖTI
pagal F. H. A. planą
APSKAITLIAVIMAS DYKAI
MALISOFF PLUMBING AND HEATING SUPPLY CO., INC.
5201-9 SOUTH STATE STREET PHONE KENWOOD 5109

NEW!...THIS SHORT WAVE
RCA Victor
SUPER-CONTINENTAL RADIO

$19.95

Modelis 96X11 walnutinis, kaip vaizde, taipgi ir juodas. Kiti modeliai walnutiniai arba ivory, kiek aukštesne kaina. **TIKTAI**

ŠTAI NAUJOS RUŠIES stalinis radijo—smogiančios išvaizdos — sensacinio perstatymo. Modernas "round the corner" lietas plastiškas kabinėtas spalvų įvairenybėj. Visi standardiniai broadcasts plus išskirtini trumpų bangų programai iš Europos ir Pietų Amerikos. Penkioms stotims Push-Button tunijimas. Electro-Dynamic spykeris. AC-DC operacija. Niekad dar nebuvo tiek daug savybių už tiek žemą kainą.

Jos. F. Budrik Inc.
3409-21 So. Halsted Street
TEL. YARDS 3088

Budriko leidžiama Radio valanda iš WCFL 970 k. nedėliomis nuo 5:30 iki 6:30 val. vakare Chicagos laiku.

Nė Jokia Lavinimo Forma Kitur gali lyginties prie asmeninio mokymo, kokį teikia
BEAUTY CULTURE at MOLER'S
Klasės dienomis ir kas vakarą Baigusieji Moler mokyklą reikalaujami geriausios įstaigose. Kreiptis telefonu ar rašyti
MOLER COLLEGE
177 NO. STATE ST. CEN. 6393

Tel. Victory 4965.
STOGDENGYSTĖ IR BLĖKOS DARBAI. 35 metai bizny, turi pilną apdraudą už darbus. Lengvus išmokėjimai jei norite.
BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 So. Halsted St.

COOK COUNTY PASIULO
ATIMTŲ AUTOMOBILIŲ IŠPARDAVIMĄ, KOKĮ CHICAGA ILGAI MINĖS
Užtikriname, kad Sutaupysite Šimtus Dolerių
Virš 300 garantuotų karų. Yra visų išdirbysčių naujutėlių karų tokiomis kainomis, kokių negalime niekur kitur rasti.
Dabar kaip tik laikas pirkti. Nelaukite. **Musų įstaiga** yra didžiausia **finansinė bendrovė Chicagoje, kuri karus pardavinėja publikai**
TIESIOGIAI
Pirkite garantuotą karą, kuris tarnaus daug metų už tokią kainą, kokią išgalite mokėti. Mes duosime gerą kainą už jusų senąjį, o likusią dalį
GALITE IŠSIMOKĖTI PER DVEJUS METUS.
Musų parodos kambarys yra atdaras kasdien iki 10 val. vakaro ir visą dieną sekmadienį.
Nesvarbu kur gyvenate, nepraleiskite šios progos. Mus aplankykite pirma ir sutaupykite pinigų!
COOK COUNTY AUTO FINANCE COMPANY
1340 West 63rd Street
prie Loomis
2828 West North Ave.
prie California

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rankandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3406 So. Halsted St.
Šaukit Tel. YARDS 3408

Lietuvis Plumberis
— Laisnuotas —
GAS FITTINGS and SEWERAGE also BEER COILS in TAVERNS.
ĮRENGIA STOKERIUS
JOHN YERKES
2422 W. 69th St.
Tel. Hemlock 2867
Rez. Republic 5688

LIETUVIŠKA
RUBŲ KRAUTUVĖ
VISKAS DĖL VYRŲ
PAUL LEASAS
(Vyriškų Rubų Krautuvė)
3427 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 0937

• LIGONINĖS—HOSPITALS
SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILA IŠIMIAMI už $13.50
GYDYMAS LIGONINĖJE $50.00
RAUDONGYSLĖS IŠIMAMA viena diena Ligoninėje $15.00
REUMATIZMAS Greitai Palengvinama $2.00
VISAS LIGAS GYDOMA Ekzaminaciją įskait. vaistus $1.00
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 So. Kedzie Ave., Chicago
Tel. Lawndale 5727.

• FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

ĮSPŪDINGAS DEMOKRATIJOS PARADAS CHICAGOS VIDURMIESTYJ

Keliasdešimts Tukstančių Žmonių Dalyvavo Eisenoj

"Demokratijos Paradas", kurį įvairios Chicagos tautinės grupės rengė bendrai su čekais, buvo labai pasekmingas.

Pačioj eisenoj buvo keliasdešimts tukstančių žmonių — gal 30,000, gal 40,000 ("Tribunė"— atžagareivių laikraštis, kuris paprastai tokių įvykių publikos skaičių "mažina", sako, kad buvo 10,000, keli laikraščiai — 20,000 — 30,000.)

Bet šį kartą parado pasisekimas buvo nevien maršuotojų skaičiuj, bet susidomėjime, kuris buvo sukeltas visuomenėj. Eisenos metu, Chicagos vidurmiestyj, taip vadinamoj "Kilpoj" — "Loop", buvo suvirš milionas žmonių, susirinkusių didžiumoj parado pažiurėti. Tokį apskaičiavimą padarė kapitonas David Flynn, Chicagos policijos trafiko skyriaus viršininkas.

Eisenoj dalyvavo keliolika Chicagos tautinių grupių, lietuviai, lenkai, vokiečiai, kroatai, etc. Daugiausia buvo čekų ir slovakų.

Perėjusi per vidurmiestį, eisena pasibaigė Grant Parko koncertų aikštėj, kur kalbėjo Superior teismo teisėjas ir veikėjas John P. McGoorty, lietuvis miesto teisėjas John T. Zuris ir keli kiti atstovai nuo valdžios ir organizacijų.

Teisėjas McGoorty pareiškė, kad mes, būdami didžiausios pasaulyj demokratijos nariais, negalime šaltai žiurėti į diktatorių drąsų ir sutartiną smurtą prieš kaimynus. Jie dega gašlumu visus valdyti, sumindžioti laisvę mylinčių žmonių teises.

Jisai toliau kalbėjo, kad Amerika yra stipri ir laisva šalis daugiausia dėl to, kad jos gyventojus sudarančios tautinės grupės yra ištikimos šiam kraštui, myli laisvę ir už ją kovos. Nedaug kas įvertina ateivių rolę Amerikos gyvenime, pareiškė teisėjas.

Parados susidėjo iš dviejų dalių. Viena dalis maršavo State gatve iš Northsidės, o kita Adams gatve iš Westsidės. Antrąjai grupei einant per vidurmiestį, iš dangoraižių (viename, prie Adams, yra Čekoslovakijos konsulatas) simpatizatoriai mėtė popierio juostas, serpentiną, etc. Abi grupės susitiko prie State ir Adams, ir tada bendrai ėjo į Grant Parką — State gatve iki 7-tos ir 7-ta iki Columbus Drive, kelią einantį per parką.

Eisena buvo labai marga. Buvo daug uniformuotų dalyvių, daug dėvėjo tautiškus kostiumus. Nemažai spalvos pridavė įvairių dalyvaujančių tautų vėliavos ir organizacijų ženklai.

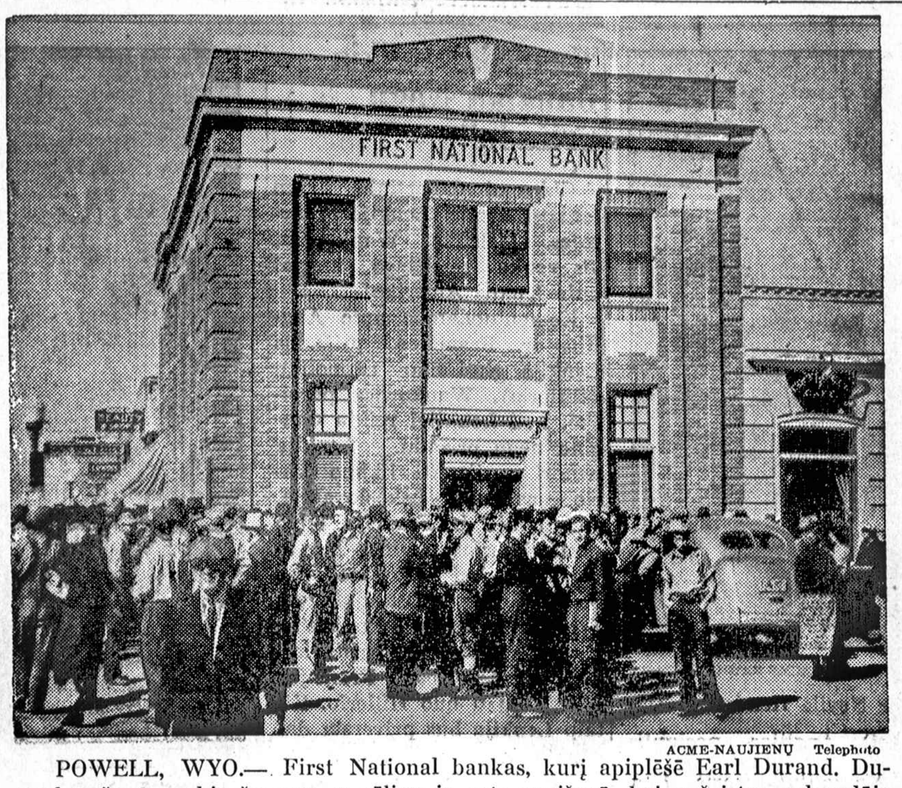

ACME-NAUJIENŲ Telephoto

POWELL, WYO.— First National bankas, kurį apiplėšė Earl Durand. Durand nušovė penkis žmones, o vėliau ir pats nusišovė, kai sužeistas nebegalėjo pasprukti.

MADOS

No. 4989—Žiurstai— žiurstai — Galit gauti mažos, vidutinės ir didelės mieros. Užsakydamos, pažymėkit kokio didumo norėsit.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No._____
Mieros _____ per krutinę
_____
(Vardas ir pavardė)
_____
(Adresas)
_____
(Miestas ir valstija)

STASELĖ BERNOTAITĖ GRĮŽO IŠ KALAMAZOO, MICH.

Šivakar Ligoninę Apleis L. Niemčiauskaitė; A. Nausėdienė Kiek Vėliau

Vakar rytą iš Kalamazoo, Mich., namo (Chicagon) grįžo Staselė Bernotaitė, vairuotoja automobilio, kurį traukinys ten sudaužė, užmušdamas "Naujienų" administratorę, Mariją Jurgelionienę.

P-lė Bernotaitė buvo smarkiai sukrėsta ir apdaužyta nelaimėj. Jos veidas ir kitos kuno dalys buvo apkapotos, bet žaizdos pasirodė nelabai pavojingos, ir išgulėjusi savaitę laiko Bronson ligoninėj, Kalamazoo mieste, p-lė Bernotaitė tiek sustiprėjo, kad galėjo grįžti namo. Gyvena adresu 1555 Hollywood Avenue. Ji dar turės pagulėti lovoj namie apie savaitę-dvi, kol šiek-tiek daugiau sustiprės.

Kitos dvi nelaimingojo automobilio keleivės tebėra Kalamazoo ligoninėj, kur jos gulėjo kartu su p. Bernotaite. Jos yra dainininkė Leonora Nimhosk-Niemčiauskaitė, ir Adelė Nausiedienė — garsi Chicagos lietuvių aktorė.

P-lė Nimhosk ruošiasi grįžti Chicagon šivakar arba rytoj. Panašiai kaip ir p-lė Bernotaitė, ji buvo labai sukrėsta, apdaužyta, ir labai išgąsdinta. Grįžusi Chicagon ji taipgi turės pašvęsti porą savaičių poilsiui.

Sunkiausia sužeista buvo p. Nausiedienė. Jai buvo įlaužtas dviejose vietose strėntaurinis (pelvic) kaulas. Ji, be to, buvo labai skaudžiai sutrenkta, nes kartu su vėlione M. Jurgelioniene sėdėjo toj pusėj automobilio, kurią traukinys sudaužė.

P-a Nausiedienė dabar yra įdėta gipsan ir turės praleisti bent savaitę laiko Bronson ligoninėj, pirm negu bus galima parvežti ją Chicagon.

Vakar po pietų pp. Nausiedienę ir Nimhosk aplankė chicagietės pp. Nora Gugienė ir Julija Augustienė. Jos grįžo Chicagon vėlai vakar naktį.

Jurgelioniai Apleidžia Chicago.

Velionės M. Jurgelionienės šeimynos nariai ir giminės jau apleidžia Chicago. Kleofas Jurgelionis išvyko New Yorkan penktadienio naktį, o sunus Vladas su žmona Thelma šiandien grįžta į Indianapolis, Ind., kur dabar gyvena. K. Jurgelionis New Yorke redaguoja "Tėvynę", o Vladas yra atsakomingasis redaktorius žurnalo "Hardware Retailer".

R.

Cicero, Ill.

PROTESTO PRAKALBOS.

Septynių draugijų valdybos pereitą penktadienį, kovo 3 d., surengė Liuosybės svetainėje protesto mitingą dėl Klaipėdos. Nors mitingas buvo plačiai išgarsintas plakatais, dalinai ir spaudoje, bet žmonių atsilankė tik koks šimtas, ir jų nuotaika nebuvo pakilus. Mat, jau praėjo šiek-tiek laiko po Hitlerio užėmimo Klaipėdos ir publika aprimo, kuomet pats Lietuvos seimas patvirtino Klaipėdos atidavimą naciams.

Bet žmonės, kurie susirinko Liuosybės svetainėje, klausė prakalbų atidžiai. "Naujienų" redaktorius, Dr. P. Grigaitis savo kalboje paaiškino, kokiu budu Klaipėdos kraštas buvo po pasaulio karo prijungtas prie Lietuvos, ir nurodė, kad pagal savo gyventojų daugumos tautybę ir savo geografinę padėtį tas kraštas yra Lietuvos dalis, ir jo atėmimas, grasinant Lietuvai ginkluota jėga, yra biaurus smurto aktas ir didelė skriauda Lietuvai.

Susirinkimas priėmė trumpą protesto rezoliuciją.

"Naujienų" redaktorius, be to, aiškino, kodėl didžiosios valstybės Europoje leidžia Hitleriui pulti mažasias tautas. Jisai nurodė, kad tos valstybės — Britanija, Francuzija, Rusija, Lenkija ir t.t. — žiuri tik savo interesų, ir jos viena kita nepasitiki. Rusijos bolševikų valdžia bijo kapitalistiškų šalių, o kapitalistiškos šalys bijo bolševikų; lenkai bijo, kad sovietų armija, atėjusi į Lenkiją, tenai nepasiliktų; Rumanija bijo netekti Besarabijos, kuri seniau priklausė Rusijai.

Tuo tarpu fašistiškos diktatūros eina išvien, nors ir jų interesai toli gražu ne visame kame sutinka. Tačiau tas grobimų ir užkariavimų kelias anksčiau ar vėliau prives diktatorius prie susirėmimo su didžiomsioms valstybėms, ir jie, savo šalis ekonomiškai nualinę, vargiai galės atsilaikyti.

Kitas kalbėtojas, L. Prusieika (iš "Vilnies" redakcijos) kalbėjo bendrai, kad viso pasaulio darbininkai privalo vienytis — nors jisai nepasakė, kokiu budu gali ta vienybė įvykti, kuomet bolševikai nepripažįsta teisių kitų srovių žmonėms ir laiko kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose socialistus. Jisai nepaaiškino taip pat, kodėl komunistai stoja už demokratiją kitose šalyse, o Rusijoje ne tik remia diktatūrą, bet piktai smerkia žmones, kurie tą diktatūrą kritikuoja. Ar liaudies pavergimas vardan "komunizmo" yra geresnis dalykas, negu pavergimas vardan "tautos"?

Aukų lėšoms padengti buvo surinkta $7.00 su centais. Pabaigoje gražiai padainavo solo keletą dainų p. Brazys, vietinis. Tvarką vedė K. P. Deveikis.

Koresp.

Suėmė Krautuvininką Už Mokinimą Vogti

Policija suėmė 27 metų krautuvininką Joe Zukoyski, 808 N. Bishop ir apkaltino jį vogtų daiktų pardavinėjimą ir mokinimu jaunų vaikų vogti.

Maži berniukai, kurie išdavė Zukowskį policijai, yra Eugene Cikowski, 11 metų amžiaus nuo 842 N. Noble ir Teddy Cocat, 12, nuo 822 N. Noble st.

Inžinierius Žuvo Traukinių Nelaimėj

Du sužeisti.

Inžinierius buvo užmuštas ir du kiti traukinių tarnautojai buvo sužeisti, kai prie Summito susikulė du prekiniai traukiniai. Užmuštasis galėjo išsigelbėti, nušokdamas nuo lokomotyvo, bet jisai atsisakė tai padaryti. Jį ištraukė iš lokomotyvo. Iš kelių minušių po nelaimės. Jo rankos tebebuvo prie lokomotyvo vairo.

Inžinierius buvo Frank Barbillion, iš Garrett, Ind. Sužeistieji yra Charles Dame, 42 metų amž., ir Charles Roberts, 52, abu iš Garrett, Ind.

JUOKAI

IŠDAVĖ

— Aš taip ir žinojau, dėde Jonai, kad tu šiandien ateisi, — sako panelės Onos broliukas.

— Kas tau pasakė? — klausia Onos gerbėjas.

— Niekas nesakė, bet aš mačiau kaip Ona nuo stalo paslėpė ponо Grikio paveikslą.

JUO LABIAU

— Ką tu išmoksi, to iš tavęs niekas neatims, — taria tėvas sunui.

— Bet tai, ko aš neišmoksiu, juo labiau niekas neatims, — atsako sunus.

A. A.
ALEKSANDRAS BOROUSKAS

Persiskyrė su šiuo pasauliu kovo 31 d., 1:45 val. popiet, 1939 m., sulaukės pusės amž., gimęs Lietuvoj, Kauno apskr., Amerikoj išgyveno 35 m.

Paliko dideliame nuliudime moterį Helen, po tėvais Walters dukterį Florence, žentą Harvey Ogren, podukras Helen ir Virginia, 2 sunus Eugene ir Alex, seserį vienuolę Rose Romoj, Italijoj, Minnie Shafrom — ir gimines.

Kunas pašarvotas koplyčioj 19 W. 1-st St. Hinsdale, Ill.

Laidotuvės įvyks antradienį, balandžio 4 d., 8:30 A. M. iš kopl. į St. Issac Jogues par. bažnyčią, Hinsdale, Ill., kurioj atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Aleksandro Borousko giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą

Nuliudę liekame,
Moteris, Dukterys, Sunai, Senuo ir Giminės.

Laid. Dir. I. J. Zolp, Tel. YARDS 0781.

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

A. ✝ A.
ONA BARČIENĖ,
po tėvais Kriščiunaitė

Persiskyrė su šiuo pasauliu kovo 31 d., 8:45 P. M., 1939 m., sulaukus 47 metų amž., gimus Raseinių apskr., Jurbarko mieste.

Paliko dideliame nuliudime vyrą Vincentą, dukterį Anelę, du sunus — Aleksandrą ir Edwardą, 2 seseris — Marijoną Drukteliene, švogerį Joną, Antaniną Stuparienę, švogerį Joną ir jų šeimynas, pussesere Oną Bernotavičienę ir šeimyną ir kitas gimines. Lietuvoj—seserį Aleną Narkicnę, švogerį Juozapą ir šeimyną ir kitas gimines.

Kunas pašarvotas 740 W. 31st St. Laidotuvės įvyks antradienį, bal. 4 dieną, 8:00 val. ryto iš namų į Šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Onos Barčienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudę lieka,

Vyras, Dukterys, Seserys.

Laid. Dir. S. P. Mažeika, Tel. Yards 1138.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis.
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

JULIA DROZDOSKIENĖ
—MOTEKAITĖ
gyveno 11162 S. California av.

Persiskyrė su šiuo pasauliu kovo 31 dieną, 11:45 valandą ryta 1939 m., sulaukus 45 metų amžiaus, gimus Kauno rėd., Tautagės apskr.

Amerikoj išgyveno 24 metus.

Paliko dideliame nuliudime vyrą Juozapą, 3 sunus Juozapą, marčią Eleną, Kastantą ir Bronislovą, švogerį Kastantą Drozdauski, jo žmoną Kazimierą, jų šeimyną ir daug kitų giminių ir draugų.

Kunas pašarvotas randasi koplyčioj. 4605 S. Hermitage Ave.

Laidotuvės įvyks antradienį. Balandžio 4 dieną, 8:30 valandą ryto iš J. F. Eudeikio koplyčios į Šv. Christina, Mount Greenwood, Ill. parapijos bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Julijos Drozdoskienės giminės, draugai ir pažystami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame.
Vyras, Sunus, Marti, Švogeris ir Giminės.

Laidotuvėse patarnauja Laidotuvių Direktorius J. F. Eudeikis, tel. Yards 1741.

NAUJAUSI IR GERIAUSI
RAKANDAI
PIGIAUSIA KAINA—CASH ARBA LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS
BARSKIS FURNITURE HOUSE, Inc.
"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904
1748-50 West 47th St. Phone Yards 5069

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKIA PATYRUSIO VYRO dirbti pieninėje. Lietuvis 25 iki 45 metų amžiaus. Atsakanti alga. Rašyti ar telefonuoti nuo 12:00 iki $1:00 val. Anton Globis, Route No. 1, Richmond, Illinois, Tel. 553.

PARTNERS WANTED
Reikia Partnerių

Turiu didelį alaus išvežiojimo biznį (Beer Distributing Business). Cirkuliuoja 6 trokai, dirba 10 darbininkų. Vienam sunku didelį biznį vesti. Jieškau partnerio. Jei atsišauktų keli asmenys, galėtų but korporacija. Puiki proga gerai uždirbti. Kreipkitės šiuo adresu: UNIVERSAL BEER DISTRIBUTOR, D. Petravich, Prop., 950 West 36th Street, Chicago, Ill. Telephone Yards 1638.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

$25,000 Naujų Rakandų Pardavimui Nematytomis kainomis—Prieinamomis išlygomis.
$100 Importuoti ir Amerikoniški kaurai ..... $15—$20—$25
$150 Amer. Orient kaurai $30—$35
$135 gražus, nauji parlor setai ..... $39—$49
$375 vertės 3 kamb. įrengimas $125
$600 vertės 4 kamb. įrengimas de luxe $175
Atdara vak. iki 9—Ned. iki 5 v. v.
RAPP STORAGE FURNITURE
5746 So. Ashland Ave.

FURNITURE-FIXTURE-WANTED
Rakandų ir Įtaisų Reikia

NORI PIRKTI TAVERNO barą —ne ilgesnio kaip 18 pėdų, taipgi back barą neaukštesnio kaip 8 pėdų — 12 pėdų ilgio. Lafayette 9052.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE
Automobiliai ir Trokai Pardavimui

4 DURŲ TOURING Sedan 1937 Plymouth, Heateris ir defrosteris. Karas atsižymi kaip naujas — už prieinamą kainą. CENTRAL AUTO SALES, 3207 So. Halsted St. Victory 1717. Dėl informacijų klauskite CARL WAINORA.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

DIDELĖ PROGA LIETUVIUI nusipirkti gėrimų krautuvę Marquette Parko sekcijoj. Tai puikus biznis.
Šaukti HEMLOCK 0499.

PARSIDUODA daug metų įkurta grosernė ir bučernė su namu nepertoli nuo Chicagos, biznis eina labai gerai arba mainysim ant Chicagos dvifletį ar mažesnio namo, bile kur. Priežastis—senatvė. Atsiliepkit laišku tiktai. Box 958.
1739 So. Halsted St.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

PIGIAI AR MAINYTI

2 flatai po 5 kambarius, muro namas; apšildomas. Apie 11 metų senumo. Parduos pigiai, ar mainys į farmą arba kelių akrų žemės, netoli Chicagos.

16 flatų po 3 ir 4 kambarius. geras muro namas Marquette Parke, netoli 63rd.

Kaina pigi, rendos $3,000 į metus. Štoras ir 4 kambarių flatas, prie STOCK YARDS. Tinka saliunui. Mainys į lotą ar cottage.

6 kambarių muro bungalow, prie 64 ir Rockwell St. mainys į lotą arba į ukį Lietuvoj.

Visais viršminėtais bargenais atsišaukite ypatiškai arba per laišką.
J. VILIMAS,
6800 So. Maplewood Avenue.

BARGENŲ GAUSA!

Tik $395 įmokėjus nupirksi 2 flatų plytinį, garu šildomą — Pilna kaina $3950.

Modernas kampas, 6 apartmentų namas, garu šildomas, turi likviduoti. Tiktai $10,000, Terminai.

ŽIUREK! Kampinis 12x4 kambarių apartmentai, garas, refrigeracija, rendos $5400. Kaina, dabar $17,500. Liberalus terminai.

Geltonų plytų 24 apartmentinis namas, Palmer Square distrikte. Rendos $11,680. Reikalaujama $10,000. Kaina $45,000. Geltonų plytų, pereinamas kampas, 8 krautuvės ir 18 apartmentų, garas, rendos $13,000. $15,000 pinigais. Kaina $45,000.
FIRST STATE MORTGAGE CO.
4752 Fullerton Avenue.
Tel. Spaulding 1500.
10 N. Clark St. Dearborn 1540

KAMPINIS 21 APARTMENTŲ—metinių pajamų $8,400—$2750.00—$5,000 pinigais. Kampinis 12 apartmentų. Frigidaire. Metinių pajamų $5,820—$20,000—$4000 pinigais.
MIDDLE STATE MORTGAGE
4027 N. Crawford Avenue.
Independence 6870.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

PARSIDUODA 80 AKRŲ farma; tinka galvijams; tvartai, galvijams, avelėms, vištininkas, gyvenamas namas. PFANTZ, 6832 North Lakewood, Phone Briargate 7229.

40 AKRŲ —namas, ukis gera žemė, nebrangiai, 12 mylių į žiemius, nuo Muskegon, Michigan. Mrs. Carpenter, 1133 Leonard Place, Evanston, Greenleaf 2183.

FINANCIAL
Finansai-Paskolos

DUODAME PASKOLAS ant ANTRŲ MORGIČIŲ.
PETERS BROS. and CO.
1647 W. 47 St. Antros lubos.

SOIL—FOR SALE
Juodžemis—Pardavimui.

PIRMOS RŪŠIES JUODŽEMIS dėl gėlynų ir žolynų specialiai sumaišytas su durpėmis ir trąšomis. Parduodam bušeliais arba vežimais. 1 bušelis 25c; 5 bušeliai $1.00; 15 bušelių $2.50. Jei pirksite daugiau kaip vieną bušelį už pristatymą nemokėsite. Ofiso valandos 7 val. ryto iki 10:30 vakare.
CHARLES GAVCUS
6100 So. State Street,
Tel. Wentworth 7942.

Jei Norit
- KĄ PARDUOT
- AR NUSIPIRKT

PAGARSINKIT SAVO BARGENUS.

NAUJIENŲ GARSINIMUS VISI SKAITO.

PAŠAUKITE MUS TUOJAUS
CANAL 8500
Musų apgarsinimų kainos prieinamos. Už pakartojimus duodame gerą nuolaidą.

ATLEIDŽIA 18,220 BEDARBIUS IŠ WPA CHICAGOJ IR VALSTIJOJ

Kongresas Nepaskyrė Užtektinai Pinigų

Charles E. Miner, WPA. administratorius Illinois valstijoj paskelbė, kad pradedant šiandien, WPA pradės atleidinėti darbininkus-bedarbius ir iki balandžio 8 d., viso atleis 18,220.

Įsakymas pašalpos darbų darbininkų skaičių sumažinti atėjo iš generalio WPA administratoriaus Washingtone, pulk. F. C. Harringtono. Jisai paaiškino, kad WPA yra priversta mažinti samdą, kadangi kongresas atsisako paskirti užtektinai pinigų. Rooseveltas reikalavo $150,000,000, bet kongresmonai tą reikalavimą atmetė ir sutinka paskirti $100 milionų arba $50 milionų mažiau, negu Rooseveltas reikalauja.

WPA darbus praras tie bedarbiai, kurie paskutiniu laiku buvo prie taip vadinamų "nebutinų darbų". Pavyzdžiui, jeigu kuriai nors mokyklai yra statomas stadionas, ir darbas dar nebaigtas, tai iš jo nebus jokios naudos, kol statyba nebus baigta. Bedarbiai prie tokio darbo nebus atleidinėjami. Bet pavyzdžiui, darbus praras bedarbiai, kurie tiesia kelią. Nebaigtą kelią bus galima dalinai vartoti, kad jis ir bus tik pusiau nutiestas, sakysim 5 mylios vietoj planuotų 10 mylių.

Chicagos ir kitų Illinois vietų pašalpos stotys dabar ruošiasi atleidžiamiems bedarbiams parupinti pašalpą. Čia bedarbiams teks patirti daug nesmagumų ir sunkumų, nes pašalpos stotys neturi užtektinai pinigų tinkamai aprupinti gyvenimo reikmenimis dabar šelpiamas bedarbių šeimynas, o šelpiamųjų skaičiui padidėjus pinigų trukumas dar labiau paaštrės.

Illinois pašalpos stotis netiesioginiai prižiuri ir dalį pinigų parupina pati valstija per Illinois Emergency Relief Administration.

[ACME-NAUJIENŲ Foto]

Sir Nevile Henderson (po kairei), Anglijos pasiuntinys Vokietijai, kuris liko atšauktas iš Berlyno. Drauge su juo eina Sir John Siman.

"Lenkijai Reikia Daugiau Negu Prižadų"

Chicagoj dabartiniu laiku lankosi žymus Lenkijos rašytojas, Melchior Wankowicz. Jis renka medžiagą knygai apie lenkus Amerikoj.

Komentuodamas apie Anglijos ir Francijos prižadus Lenkiją ginti nuo užpuolikų (Hitlerio), Wankowicz pareiškė, kad Lenkijai reikia daugiau negu prižadų. Lenkija nenori susilaukti likimo kurio susilaukė Čekoslovakija. Ją Anglija ir Francija buvo pasižadėjusios apginti, bet to nepadarė, kai atėjo reikalas prižadą pildyti. Lenkijai, tęsė Wankowicz, reikia konkretiškesnių už prižadus užtikrinimų, kad Anglijos ir Francijos stos ją ginti nuo Hitlerio. Kitaip Lenkija bus priversta daryti taiką su Vokietija.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

ACME-NAUJIENŲ Telephoto

AXFORD, MISS. — Millie Stoate, kuri su savo skėčiu "iššaukė" lietų. Ji yra įsitikinusi, kad gali bent kada lietų "iššaukti."

DIDŽIĄJĄ VISUOMENININKĘ LYDINT...

Dar liudėsio ašaros tebevilgino akis, lyg replėmis suspausta tebegėlė širdis, aš pakėliau lyrą ir pradėjau širdies dainą begalinę... Suvirpėjo paliestos jausmų stygos, širdis dar labiau sudrebėjo ir, tarsi, naślaitė, netekusi motinėlės, vis pasikukščiodama bylojo: "Ji mirė. Jos nebematyti man!"

Tada aš pačmiau plunksną kietą ir pasiryžau viską aprašyti daina ir visiems apsakyti jos didžius darbus... ir vėl liudėsio ašaromis pasruvo akys ir apsišlakštė vargų išraižyti veidai... nebemačiau jau aš jos, nebežinojau ir kas berašyti.

Prie koplyčios stovėjo minių minios, gatvėse automobilių daugybė. Visi bylojo ir minėjo Josios darbus. Vieni stojo į eiles liudnais veidais ir pamažu slinko pro siauras duris, kiti, tarsi, kudikiai, netekę gerosios motinėlės bevilčiai ir beprasmiai kažko laukė... gal Jos sugrįžtant...?

—Mirė Marija Jurgelionienė, jos nebematyti mums, — vos girdžiamu balsu pro išdžiuvusias kaip rudens lapas, sušnibždėjo vargdienis.

Taip, Ji mirė, pakartojo jaunas ir senas, kartojo moterys ir vyrai, kartojau ir aš. Senelis žilą galvą nuleido ir vėl giliai atsidusėjo. Jis pakėlė akis į dangų ir balta drobe apsišluostė skausmų išvagotą veidą, į jį netikėtai pažvelgė moteris ir greit kaip žaibas uždengė akis... Bylojo moterys, bylojo vyrai, jaudinosi ir jaunimas... visi minėjo didžius darbus, nes pažino Ją iš Jos darbų.

Trečiadienio, kovo dvidešimts devintosios dienos rytas... pilkas, šaltas kaip ir visas gyvenimas Marijos Jurgelionienės. Liudna... liusta visi. Renkasi atsisveikinti artimieji, draugai ir visuomenininkai, artinos nedrąsiai prie Jos karsto ir tie, kuriems gyvenimą jį skyrė labiausiai. Visi susirinko Ją palydėti.

Taip, Ji mirė. Mirė Jos maloni šypsena, į amžinastį nukeliavo ir vargo žmogaus užtarėja. Ji nutilo, nes Ji mirė, bet nemirs jos darbai. Praskintas kelias į žmoniškesnį darbo žmogaus pasaulį nebeužžels, nes su dar didesniu pasišventimu skins ir ravės jos garbingieji draugai. Tai aš mačiau, tai aš išskaičiau iš jųjų veidų.

Nors ir šaltas lietus lijo, nors ir begaliniai atdusiai veržėsi iš kilniosios širdies ir skaudžios krutinės, širdis nesuvaldomai blaškėsi, o minia kas minutę ir valandą didėjo —mat, artinosi paskutinioji atsisveikinimo valanda. Ji pravirko su ja dar labiau pravirko dangus ir žemė pasruvo nuo ašarų. Tada lėtai viena po kitos pradėjo slinkti pro siaurąsias duris koplyčios gražiosios gėlės... ir jos, tarsi, nenorėdamos atsiskirti, nuleido galveles... nenoriai skynė kelią pro minias į ramųjį ir platųjį pasaulį... kur nėra skriaudos, kur nėra rupesčių vargų, kur visi lygųs ir nėra klasių skirtumo. Tenai ir musų Didi Visuomenininkė, skriaudos pasaulio vargus išvargusi, savo paskirtį atlikusi, ramiai ilsėsis...

Tuo tad siauruoju keliu, paskui gausiųjų gėlių lėtai slinko ir pilkasis Josios karstas... kuklus jis... nei sidabru puoštas, nei auksu nenusagstytas jis nei daimontais, bet vargdienio meilės ir sielvartos žiedais.

Sunkus yra be galo visuomenininko gyvenimas, sunkus jis buvo ir Marijos Jurgelionienės. Rodos, tai matė ir didis dangus. Nuo ryto lietus, kiek prasiblaivė dangus prieš pietus, bet kiek tik artinosi paskutinioji valanda, tiek lietus labiau lijo, o leidžiant karstą į duobę, dar labiau pradėjo, rodos, be gailesčio ir malonės. Ir nežiurint to, minios nešė Jai nors ir menką auką.

Taip, visuomenininko darbas sunkus, jis nėra ir jokiais pinigais įvertinamas. Ir tik tada, kada jis užmerkia akis, mes pajuntame kas atsitiko, ir kokia likosi tuštuma. Tik tada mes imame ir tinkamai įvertinti. Toks buvo ir Marijos Jurgelionienės asmuo. Ji nesigarsino, iš savo triuso neieškojo garbės, bet dirbo su pasišventimu. Ji dirbo ir tada, kada kiti džiaugėsi gyvenimo prabangomis, ji dirbo ir kada kitiems tai atrodė nereikalinga, — nesiskųsdama. Ji visuomet kukli, visuomet paprasta ir visuomet kiekvieną pasitiko su paprastu "O, Aliau! nu, kaip tau einasi?..." Nesvarbu kas jis: mokytas, ar nemokytas, turtingas ar vargšas, — visi buvo jai lygųs.

Todėl ir nesistebėjau aš prie karsto stovėdamas, nesistebėjau iš tos didžiosios minios pasiryžimo panešti to taip verkiančio dangaus ašaras ir nesistebėjau kodėl visi taip nepaprastai nuliudę, nes mirė asmuo, kokių retai pasitaiko, o ypač musų moterų tarpe.

Taip. Mačiau aš klinosios širdies minias, visuomenininkus, draugus, prie jos karsto, mačiau ašaras vargdienių, mačiau verkiančius tuos, kuriems brangus Josios prisiminimas.

Ji nutilo amžinai...

— J. Kairys.

VAKAR IR UŽVAKAR CHICAGOJE

Prie 64th ir Harvard gatvių buvo nužudytas Joseph "Old Duke"" Carville, vienas pirmųjų Chicagos gengsterių ir narkotikų pardavinėtojų. Jo kuną automobilyj atrado jaunas laikraščių pardavėjas, James Costello, 6818 So. Lafayette. Automobilio užpakalyje gulėjo keliomis kulkomis sužeista moteriškė, Alice Janssen. Policija sako, kad priešingi Carville'ui gengsteriai pasmerkė jį miriop apie penketą metų atgal. Dabar savo nuosprendį įvykdė. Carville ir sužeistoji moteriškė gyveno adresu 1623 E. 69th St.

● Chicagos oro biuro pranešėjas, C. H. Donnel sako, kad Chicagoj šią savaitę gali buti gana šalta, nes iš Alaskos ateina nauja "žiemos" banga.

● Tai nebuvo "April fool", kai nusigandę gyventojai pradėjo šaukti Town Hall policijos nuovadą, kad ties 921 Eastwood ave., šliaužioja didelė juoda gyvatė. Trys policininkai neprašytą svečią sugavo ir atidavė į Lincoln parko žvėryną. Tai buvo taip vadinama "indigo" gyvatė. Iš kur ji atsirado niekas nežino.

● Bevalydamas pasenusį revolverį vakar mirtinai nusišovė 54 metų advokatas Donald R. Wegg.

● Jaunuolių teismui policija atidavė keturis mažus berniukus už alaus vogimą. Juos užklupo bevelkant dėžę alaus iš aludės sklepo, ties 1316 W. Madison st. Berniukai buvo purvini, nesiprausę ir labai "tough". Jie prisipažino, kad porą savaičių atgal pasivogė iš ten pat dėžę alaus, tris bonkas patys išgėrė, o kitas pardavė už $1.00.

● Muitinė Chicagoj skelbia, kad šių metų kovo mėnesį surinko $848,953.56 muitais, arba apie $18,000 mažiau negu pernai.

● Chicagiečiai kaip ir visuomet šeštadienį, balandžio 1 d., prikrėtė daug "April fool" šposų. Žvėryną, žuvyną, lavoninę apie 200 žmonių šaukė telefonu kas valandą, norėdami pasikalbėti su "Mr. Barber", "Mr. Shiff", "Mr. Fish" ir t. p.

● Airių organizacijos Chicagoj skelbia, kad gegužės 21 d., Chicagoj lankysis Eamon de Valera, Airijos premjeras. Tą vakarą jisai kalbės Chicagos stadione, užbaigdamas keturių dienų tarptautinį airių kongresą.

● Dr. Robert N. McMurray, psichologas Y. M. C. A. kolegijoj, Chicagoj, pasmerkė naujai pasireiškusį kurjozą tarp Amerikos universitetų studentų — ryti gyvas "auksines žuveles". Sako, studentai, kurie rija žuveles, negalėdami kitaip pasižymėti, bando tokiu budu atkreipti kitų atidą į save.

● Joseph Hennessey, buvęs Grand Crossing nuovados detektyvas, yra traukiamas atsakomybėn už tariamą telefonų bendrovės kolektorių apiplėšimą. Hennessey yra 42 m. amžiaus ir gyvena adresu 7259 So. Maplewood. Pereitos savaitės pabaigoj jisai buvo išteisintas byloj už panašų prasižengimą, bet jo laukia dar dvi kitos bylos.

● Iškritęs iš antro aukšto lango savo bute, užsimušė 46 metų darbininkas Thomas Olsen, 1739 No. Troy.

● Šeštadienį popiet Garfield ir Lincoln parkų konservatorijose atsidarė gėlių parodos. Eksponatų yra 85,000. Paroda tęsis iki bal. 16 d. Įžanga nemokama, valandos — nuo 8 ryto iki 10-s vakaro.

● Bevalydamas šautuvą medžioklei, nusišovė 20 metų jaunuolis Chester Klobucar, 9626 Baltimorę ave.

● Ruben Markovitz'ui, 52 metų biznieriui, nuo 1140 So. Keeler avenue, labai galva skauda. Atėjo du apsukrus vyrai ir pasisiulė jam pavesti išdalinti neturtingiems žmonėms didelę sumą pinigų, jeigu jisai užstatys $500 kaucijos. Mielaširdingas Markovitz pasivedė abu "geradarius" į banką ir jiems padavė reikalaujamus pinigus. Staiga vienas "geradaris" ėmė raitytis ir vaitoti, šaukdamas, kad jam galva taip pradėjo skaudėti, kad nedalaikys, jeigu greitai neateis pagalba. Nusigandęs Markovitz nubėgo vaistinėn parnešti aspirinų, bet kai sugrįžo, banke nei tų "geradarių", nei $500 nebuvo.

Markovitz pats paėmė aspirinus.

● Dvi moteriškės nukentėjo nuo piktadarių Southsidėj vakar rytą. Mrs. Eleanor Riemer, 1509 W. 78th st., pradarodo užpuolikui ridikiulį su pinigais, o Mary Byrne, 7149 S. Honore St., atidavė $41, kai plėšikas pagrąsino ją "susprog dinsiąs dinamitu, kurio neturėjo.

Naujienų-Acme Telephoto

LOS ANGELES, CAL. — Automobilio susidurime su autobusu žuvo Meyer Minkus jo žmona, jų trys vaikai ir jų trys draugai.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

LONDONAS. — Irako delegacija, kuri atvyko tartis su anglais dėl Palestinos.

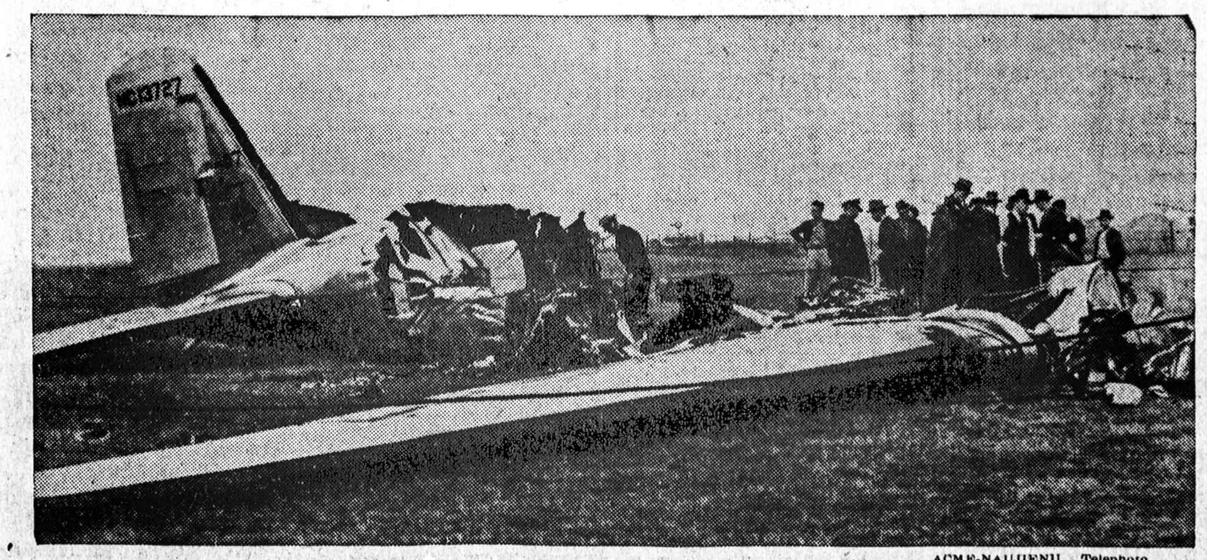

ACME-NAUJIENŲ Telephoto

OKLAHOMA CITY, OKLA. — Sudužusio lėktuvo palaikai. Katastrofoje žuvo aštuoni žmonės.

Automobilių Nelaimės

● Prie Damen ir Cullerton automobilis užmušė 59 metų westsidietį Louis Ziemba, nuo 1903 W. 19th st. Automobilio vairuotojas, 25 metų Lester Schultz, nuo 2035 W. 18th st., nebuvo suimtas.

● Ties 1044 W. Roosevelt Rd., "hit-and-run" vairuotojas užmušė WPA darbininką Henry De Mare, 1124 So. May street.

● Kitas "hit-and-run" automobilistas užmušė 55 metų northsidietį Morris Anderson, nuo 158 W. Superior.

Prašo Kraujo Mirštančiai Motinai

Ar sirgote "streptococcus viridans" liga, pilnai pasveikote? Jeigu taip, tai tuojau kreipkitės į Elmhurst Community ligoninę, kur ta liga serga 25 metų motina, Eugenia Mitchell. Ji greitai mirs, jeigu neatsiras geraširdis žmogus, kuris pasveiko nuo tos pačios ligos ir sutiks duoti jai savo kraujo.